

KALBIN YOLU BİR.
1881-193∞

50
YIL

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK YENİLEME HAREKETİNİ ARÇELİK BAŞLATIYOR.

Markası ne olursa olsun, eski beyaz eşya veya televizyonunuzu evinizden alıyor, yepyeni Arçeliklerle değiştiriyoruz. Siz de Arçelik'in büyük yenileme hareketine katılın, 500 TL'ye varan indirimden faydalanın. Haydi, doğaya dönüş başlasın.

**500 TL'ye
varan
indirim***

*Değiştirme kampanyası, buzdolabı, çamaşır makinesi, kurutma makinesi, bulaşık makinesi, fırın, televizyon ve bilgisayar ürün gruplarında geçerlidir. Eski ürününüzü, ihtiyacınız olan başka bir ürün grubu ile değiştirebilirsiniz. İndirim tutarları ürün grupları bazında farklılık göstermektedir. Buzdolapları, televizyon ve bilgisayar ürün gruplarında 500 TL'ye varan, çamaşır ve kurutma makinelerinde 300 TL'ye varan, bulaşık makinelerinde 240 TL'ye varan, fırınlarda 140 TL'ye varan indirim yer almaktadır.

arcelik.com.tr

444 0 888
YETKİLİ SERVİS İÇİN TEK NUMARA

arçelik

Yeniliği aşkla tasarlar

ATAMIZI, ÖZLEM VE MİNNETLE ANIYORUZ

Koç Topluluğu'nun değerli üyeleri,

Koç Topluluğu olarak bu yıl da ülkemizin kalkınmasına katkıda bulunmak için çalıştık ve yatırımlarımıza odaklandık. Uzun vadeli bakış açısıyla tarihimizin bu en büyük organik yatırım dönemini başarıyla tamamlayarak ülkemiz için katma değer ve istihdam yaratmaya devam ettik.

Geride bıraktığımız ayda, gelecek üç yıl boyunca ülkemizin ekonomi politikalarının yol haritası olma niteliğini taşıyan Orta Vadeli Program açıklandı. Etkileri yer yer devam eden küresel kriz dikkate alınarak hazırlandığı belirtilen Program'da, içinde bulunduğumuz yıla ilişkin tahminler revize edilirken, program döneminin sonu olan 2017 yılı için hem büyüme hem de enflasyonda yüzde 5 hedefi öngörüldü. Küresel ekonomide olumlu gelişmelerin yaşanması ve programda da bahsedilen yapısal reformların hayata geçirilmesiyle birlikte bu hedeflere ulaşılmasının mümkün olduğunu düşünüyoruz. Koç Topluluğu olarak bu hedeflere ulaşmak için katkımızı sürdüreceğiz.

Soma'da yaşadığımız acılar henüz tazeyken bir başka maden kazası ile karşı karşıya kaldık. Ermenek'te meydana gelen kazada 18 vatandaşımız hayatını kaybetti. Hayatını kaybeden işçilerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır ve başsağlığı diliyoruz.

Bu son kaza, iş güvenliği ve işçi sağlığı yönetmeliklerine uygun çalışmaya verdiğimiz önemin ne kadar yerinde olduğunu bir kez daha göstermiş oldu.

Yakın coğrafyamızdaki gelişmeler, Türkiye'yi de olumsuz etkilemeye devam ediyor. Sadece ülkemiz için değil global ekonomi, güvenlik ve barış için de önemli bir tehdit haline gelen örgütlerle mücadelede uluslararası işbirliği ile yeni önlemlerin devreye girmesi, bölgede yaşanan olumsuzlukların son bulması açısından ümitlerimizi bir nebze de olsa artırdı.

Yüz binlerce insanı topraklarını terk ederek başka ülkelere sığınmak zorunda bırakan, komşularımızın sınır bütünlüğünü tehdit eder boyutlara ulaşan bu gelişmelerin bir an önce sona ermesi ve tüm Orta Doğu'ya barış, huzur ve refah getirecek adımların atılmasını diliyoruz.

Ülkemizin bölgesindeki diğer ülkelerden ayrışmasının temelinde Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün eğitime verdiği büyük önem ve çağdaşlaşma yolundaki reformları yer alıyor. Savaş meydanlarında kazanılan zaferlerin ancak irfan ordusunun başarısıyla tamamlanacağını öngören Mustafa Kemal Atatürk'ü aramızdan ayrılışının 76'ncı yıldönümünde her yıl daha da artan özlem ve gönül borcuyla anıyoruz.

Sevgi ve saygılarımla,

Turgay Durak
CEO

İmtiyaz Sahibi
Koç Holding A.Ş. Adına
Turgay DURAK (Sahibi)

Genel Yayın Yönetmeni
Oya ÜNLÜ KIZIL

Sorumlu Yönetmen
Şeniz AKAN

Yayın Koordinatörü
Deniz ENBERKER KARAKIŞ

Yayın Kurulu
Serdar TURAN
Emin GÖRGÜN

Yayınlar Direktörü
Serdar TURAN

Editörler
Aynur ŞENOL ALTUN
Nesrin KOÇASLAN
Cenk SARIOĞLU
Simgenur GÜDEBERK

Yönetici Art Direktör
Fatih DUMLU

Art Direktör
Sertan VURAL
Ahmet ÇELİK

Grafik Tasarım
Seval YARAR

Fotoğraf Editörü
Şeref YILMAZ

Özel Projeler Direktörü
Emin GÖRGÜN

Collective

**Kollektif Yayıncılık
Reklam Tasarım ve İçerik
Hizm. A.Ş.**
Mat-Set Plaza
Yeşilce Mah. Emektar Sk.
No:5 Kat:4
Kağıthane İSTANBUL

Baskı ve Cilt (Matbaa)
Elma Basım
Halkalı Cad. No: 164
B-4 Blok Sefaköy-
Küçükçekmece İSTANBUL
Tel: (0212) 697 30 30
Fax: (0212) 697 70 70

Yayın Türü
Yaygın Yerel Süreli

Yayın Süresi / Dili
Aylık / Türkçe

Bu dergideki yazı ve resimler
kaynak belirtmek suretiyle
kullanılabilir.

Bizden Haberler'e ulaşmak
şimdi çok daha kolay. iPad
uygulamamız ile dergimiz
dilediğiniz anda, dilediğiniz
yerde...

İÇİNDEKİLER

04 Gündem

Ali Y. Koç: "Ekonomik ve Sosyal Değer
Oluşturmaya Devam Ediyoruz"

Koç Holding ve Aygaz, AES Entek'in %49,6
Hisselerini Almak İçin Sözleşme İmzaladı

Tüpraş'ın Notu Yükseldi

Göçük Riskini Sıfıra İndiren 'Face Shield'
Demir Export'ta

Yapı Kredi, "İlk Param" Küçük Yaşta
Tasarrufu Öğretiyor

Koç Topluluğu Şirketlerinden Engelli Dostu
Bir Hizmet

Divan Express Anadolu'da Büyüyor

Türk Traktör İki Yeni Ürünle Ürün Gamını
Genişletiyor

Otokar Sapanca'ya Yeniden Hayat Verdi

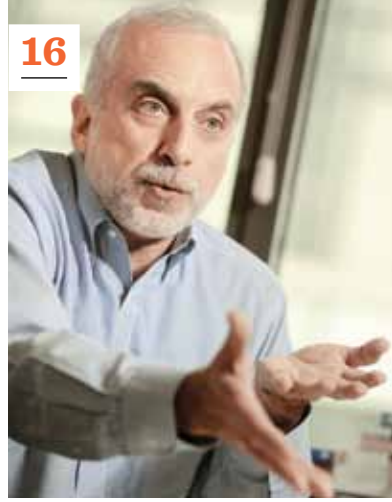

10 Orta Vadeli Program'da Öncelik Enflasyon

Türkiye'nin önümüzdeki
üç yıllık süreçte ekonomi
politikalarını belirleyecek
olan Orta Vadeli Program
açıklandı. OVP'de gelecek
üç yıllık dönemde ekonomi
politikasının temel amacı,
enflasyonla mücadele olarak
belirlendi.

16 “Orta Doğu’da 1914’ün Hesapları Görülüyor”

Bugün Orta Doğu’yu etkisi altına alan çatışma ortamının ABD’nin hatalı politikaları ve Birinci Dünya Savaşı’nın kapanmamış hesaplarının sonucu olduğunu belirten Soli Özel, Arap Baharı’nın ardından Orta Doğu’daki son gelişmeleri değerlendiriyor.

16

30 Bir Haftada Beş Bin Kilometre

Arçelik Çerkezköy İşletmesi Mali İşler Departmanı’nda çalışan Mustafa Özer, karayolu ile gittiği İtalya’da, dün ve bugünün bir arada yaşandığı ülkeyi yeniden keşfetti. Dönüş yolunda karşılaştığı sürprizle ise şirketiyle bir kez daha gurur duydu.

32 Atilla Dorsay’ın Gözünden Türk Sineması

Sinema eleştirileriyle alanında öne çıkan önemli isimlerden biri olan Atilla Dorsay, Türk sinemasının unutulmayan sahnelerini bu ayki Bakış Açısı bölümünde yorumluyor ve bizi Türk sinema tarihinde kısa bir gezintiye çıkarıyor.

44 “Kendimi Bir Rönesans Adamı Olarak Kurgulamaya Çalıştım”

Sanat yolculuğu İstanbul Şehir Tiyatroları’nda başlayan Ali Poyrazoğlu, yeni projelerle hayranlarının karşısına çıkmaya hazırlanıyor.

44

22

22 Fark Yaratan Eğitim Sistemiyle VKV Koç Özel Lisesi

Vehbi Koç Vakfı tarafından 26 yıl önce kurulan VKV Koç Özel Lisesi eğitim programları, aktiviteleri ve sosyal sorumluluk projeleriyle farklı bir dünya görüşüne sahip, sınır tanımayan bireylerin yetişmesine katkı sağlıyor.

26 Duyarlılığı ve Cesareti İle Şehri Değiştiriyor

Bursa’da toplumsal sorumluluk duygusuyla hareket eden Muhammet Köse, şehrin sorunlarına dair dikkatini çeken konuları yazılarına taşıyor ve bu sorunların çözümünde önemli bir rol üstleniyor.

28 Önce Hayalini Kuruyor, Sonra Cama Hayat Veriyor

Renkli cam çubukları eritiyor, onlardan çeşitli figürlerde takılar, biblolar ve cam boncuklar yapıyor. Arçelik Kompresör Fabrikası’nda 2003 yılından bu yana giriş kalite elemanı olarak çalışan Çetin Ulu, cam sanatıyla uğraşıyor ve eserleri büyük ilgi çekiyor.

Ali Y. Koç: “Ekonomik ve Sosyal Değer Oluşturmaya Devam Ediyoruz”

KOÇ TOPLULUĞU ŞİRKETLERİ AÇILAN BAYİLERİ VE MAĞAZALARLA TÜRKİYE EKONOMİSİNE KATMA DEĞER SAĞLAMAYI SÜRDÜRÜYOR. MUĞLA'DAKİ HELVACIOĞLU FORD TRUCKS TESİSİ VE KOCAELİ'DEKİ KOÇTAŞ MAĞAZASI DA BU YATIRIMLARIN EN SON ÖRNEĞİ OLDU.

Koç Topluluğu şirketleri, gerek bayileri yoluyla gerekse farklı sektörlerde faaliyet gösteren mağazaları aracılığıyla büyümeye devam ediyor. Ekim ayı içerisinde, Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi Ali Y. Koç'un katıldığı açılış törenleri ile Topluluk bünyesine katılan iki yeni işletme, Muğla ve Kocaeli illerinin ekonomisine ve istihdamına katkı sunmak için kapılarını açtılar. Ford Otosan, bayi yapılanma atağını Muğla'da açılan Helvacioğlu Ford Trucks tesisi ile devam ettirirken, Koçtaş Kocaeli'deki üçüncü, Türkiye'deki 44'üncü mağazasını müşterilerinin beğenisine sundu. Her iki açılıшта da Başkanlığını üstlendiği Uluslararası Rekabet Araştırmaları Kurumu'nun (URAK) İller Arası Rekabet Endeksi Araştırması'na değinen Ali Y. Koç, hem Kocaeli'nin hem de Muğla'nın rekabet güçlerini yükselterek bulundukları bölgeye ve Türkiye ekonomisine katkı sağladığına işaret etti. Ali Y. Koç; Koç Topluluğu'nun Türkiye'ye duyduğu inanç ile rekabet gücünü

artıracak, Türkiye'ye katkı sağlayacak, fark yaratacak yatırımları, planlı ve uzun vadeli bir bakış açısıyla sürdürdüğünü söyledi.

FORD TRUCKS'IN BAYİ AĞI GENİŞLİYOR

Ford Otosan'ın “Ford Trucks” konsepti altında başlattığı bayi yapılanma atağı, Muğla'da açılan Helvacioğlu Ford Trucks tesisi ile devam ediyor. Anadolu'da ve Trakya'nın çeşitli bölgelerinde açılan bayilerin ardından, Muğla'da faaliyet gösteren Helvacioğlu da, yeni 4S konseptli Ford Trucks tesisinin kapılarını açtı. Yeni yapılanma çerçevesinde Helvacioğlu Ford Trucks Plaza'nın açılışına Muğla Valisi Amir Çiçek, Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Gürün, Menteşe Belediye Başkanı Bahattin Gümüş, Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi ve Ford Otosan Yönetim Kurulu Başkanı Ali Y. Koç, Ford Otosan Genel Müdürü Haydar Yenigün ve Koç

Holding ile Ford Otosan'ın üst düzey yöneticileri katıldı.

50 yıldır Koç Topluluğu'nun önemli iş ortaklarından olan ve müşteri memnuniyeti, satış ve satış sonrasında gösterdikleri üstün performans ile 2013 yılında “Chariman's Award” ödülünü kazanan Helvacioğlu'nun Ford Trucks 4S bayisinin açılış konuşmasını Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi ve Ford Otosan Yönetim Kurulu Başkanı Ali Y. Koç yaptı. Yeni yatırımlarının Muğla ve çevresine değer katmasından ve hizmet vermesinden büyük kıvanç duyduklarını belirten Ali Y. Koç, “Biz yatırım yaparken, bayilerimiz de bizimle birlikte yatırım yapıyor ve bu sayede kamyon bayi ağıımız da giderek güçleniyor. Yeni 4S konseptli Ford Trucks bayi yatırımları, ‘Türkiye'nin Ticari Gücü’ Ford Otosan'a güç katıyor. Bundan mutluluk duyuyor ve Ford Trucks işimizin geleceğine olan inancımızı güçlendiriyoruz. Bayilerimizle birlikte büyüyoruz” dedi.

Koç Holding
Yönetim Kurulu
Üyesi ve Ford
Otosan Yönetim
Kurulu Başkanı
Ali Y. Koç,
Muğla'daki
Ford Truck
Bayi'nin açılışını
gerçekleştirdi.

KOÇTAŞ 2014 YILI MAĞAZA SAYISI HEDEFİNE ULAŞTI

Koçtaş, Kocaeli'deki üçüncü mağazasını geniş bir katılımıla hizmete açtı. Açılış törenine Ali Y. Koç'un yanı sıra Koç Holding Turizm, Gıda ve Perakende Grubu Başkanı Tamer Haşımoğlu, Koç Holding Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü Oya Ünlü Kızıl, Koçtaş Genel Müdürü Alp Önder Özepamukçu ve çok sayıda davetli katıldı. Açılış töreninde bir konuşma yapan Ali Y. Koç, "Kocaeli'deki ilk Koçtaş mağazamızı 7 yıl önce hizmete açtık. Geçen süre içinde Kocaeli halkının Koçtaş'a gösterdiği ilgi bizi bugünlere getirdi. Kocaeli'de 3 mağazamızla hizmet vermeye devam edeceğiz" dedi.

Koçtaş, Kocaeli'de açılan yeni mağazası ile birlikte toplam satış alanını 235 bin m²'nin üzerine çıkardı. Toplam 7 bin m² büyüklüğündeki mağazada el aletlerinden yer döşemelerine, aydınlatmadan banyo ve seramik ürünlerine, mutfak mobilyalarından bahçe mobilyalarına kadar 30 bin çeşit ürün tüketiciyle buluşacak. Hizmet açılan yeni mağazada; Kocaeli'nin istihdamına da katkı sağlayan Koçtaş, 75 kişilik kadrosuyla tüketicilere hizmet verecek. Kocaeli'de açılan mağaza ile birlikte 2014 yılı sonuna kadar hedeflediği mağaza sayısına da ulaşan Koçtaş, yılsonuna kadar tüm Türkiye'deki mağazalarını 35 milyondan fazla kişinin ziyaret edeceğini öngörüyor.

Koçtaş'ın Kocaeli Başiskele Mağazası açılışındaki konuşmasında Türkiye'nin en büyük sanayi kentlerinden Kocaeli'nin, Koç Topluluğu için ayrı bir öneme sahip olduğunu dile getiren Ali Y. Koç, "15 bin çalışanımız ve 229 bayimizle birlikte ailemizin oldukça büyük bir parçası bu şehirde yer alıyor. Bizler, bu büyük ailenin Kocaeli'ne ve sizlere değer katmasından, üretmesinden ve hizmet vermesinden büyük kıvanç duyuyoruz" dedi. Başkanlığını üstlendiği Uluslararası Rekabet Araştırmaları Kurumu'nun İller Arası Rekabet

Koçtaş, Kocaeli'deki üçüncü mağazasında 75 kişi istihdam edecek.

Ali Y. Koç, ülkemize katkı sağlayacak, fark yaratacak yatırımları uzun vadeli bir bakış açısıyla sürdürdüklerini belirterek "Kısa vadeli dalgalanmalar yerine uzun dönemli hedeflere odaklanıyoruz" dedi.

Endeksi Araştırması'nın Kocaeli verilerini de paylaşan Ali Y. Koç, Kocaeli'nin; İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa'dan sonra Türkiye'nin en rekabetçi 5'nci ili olduğunu söyledi.

Ailelerin girişimiyle kurulan Kocaeli Otizmli Çocuklar Derneği (KOÇDER)'nin binası ve yaşam alanlarının tadilat ve yenileme çalışmalarına da değinen Ali Y. Koç, "Buraya gelmeden önce KOÇDER'i ziyaret ettik. Dernek yetkililerini çalışmalarını için buradan bir kez daha kutlamak istiyorum. Bu örneklerde olduğu gibi, Koçtaş'ın ve diğer Koç Topluluğu şirketlerimizin Kocaeli ilimizde yarattıkları ekonomik ve sosyal değerin artarak devam edeceğine inancım tamdır" diyerek bu projelere desteklerinin devam edeceğini söyledi.

ENERJİ

Koç Holding ve Aygaz AES Entek'in %49,6 Hisselerini Almak İçin Sözleşme İmzaladı

Koç Holding ve Aygaz, AES Entek'teki hisselerini artırıyor. AES Mont Blanc Holdings BV'nin yüzde 49,6 hissesini 125 milyon dolara satın almak üzere sözleşme imzalandı. Böylece, Koç Holding'in AES Entek'teki toplam payı yüzde 99,24'e çıkmış olacak. Koç Holding'in Kamu-yu Aydınlatma Platformu'nda (KAP) yer alan açıklamasında, AES Mont Blanc Holdings BV'nin, AES Entek Elektrik Üretimi AŞ'de sahip olduğu yüzde 49,62 hissesinin, toplam 125 milyon dolara Koç Holding ve iştiraki Aygaz'a satışı için sözleşme imzaladığı bildirildi.

Açıklamada, sözleşme kapsamında, Koç Holding'in iş ortağı konumundaki AES'in, AES Entek'te sahip olduğu 133 milyon 594 bin 282 lira nominal değere denk gelen yüzde 24,81 hissenin Koç Holding, yüzde 24,81 paya denk gelen diğer 133 milyon 594 bin 282 lira nominal değerdeki hissenin de Aygaz tarafından satın alındığı belirtildi. Söz konusu işlem sonrası Koç Holding'in AES Entek'teki toplam payının yüzde 99,24'e ulaştığı aktarılan açıklamada, AES Entek'in, alım tarihinden itibaren holdingin finansal tablolarında bağlı ortaklık olarak izleneceği ifade edildi. Hisse devir işlemleri Enerji Piyasası

Düzenleme Kurulu (EPDK) onayı ve gerekli yasal izinlerin alınmasının ardından tamamlanacak.

AES Entek'in Kocaeli Kartepe'de toplam kurulu gücü 157 MW, Bursa'da Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi'nde ise toplam kurulu gücü 143 MW olan kombine çevrimli doğalgaz santrali bulunuyor. AES Entek ayrıca İstanbul'da Koç Üniversitesi kampüsünde 2,4 MW gücünde bir santral ile de hizmet veriyor. AES Entek, doğalgaz çevrim santrallerinin yanı sıra Karaman'da iki, Samsun'da bir olmak üzere üç hidroelektrik santral ile hizmet veriyor. Karaman'da Göksu Nehri üzerinde kurulu iki santralden ilki olan Damlapınar HES'in kurulu gücü 16,60 MW'a ulaşıyor. Yine Göksu üzerinde yer alan ve Damlapınar santralinden kullanılan su ile üretim yapan Kepezkaya HES'in kurulu gücü ise 28,80 MW. Samsun'un Çarşamba ilçesinde Yeşilirmak Havzası üzerindeki Kumköy HES'in kurulu gücü ise 17,25 MW.

Tüpraş'ın Notu Yükseldi

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU ARAŞTIRMALARINDA BU YIL DA İLK SIRAYI ALAN TÜPRAŞ'IN KURUMSAL YÖNETİM DERECELENDİRME NOTU YÜKSELTİLDİ.

Tüpraş'ın kurumsal yönetim derecelendirme notu 9,28'den 9,31'e yükseldi. Tüpraş'tan yapılan açıklamada, kurumsal yönetim ilkelerine verdiği önem, süreci sürekli ve dinamik yürütmadaki istekliliği ve gerçekleştirdiği iyileştirmeler göz önüne alınarak, derecelendirme notunun 9,31 olarak güncellenmesiyle sürdürülebilirliğin peçinlendiği vurgulandı ve şu ifadelerle yer verildi: "Kurumsal Yönetim Endeksi'nde ilk şirketlerden olan Tüpraş, kamuoyunu aydınlatma ve şeffaflık faaliyetlerini

en üst düzeyde tutarak, Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyumu beyanı, tüm politika ve önlemleri uygulamaya ilişkin yönetim, denetim ve iç kontrol mekanizmalarını etkin şekilde işleterek, kurumsal yönetim risklerinin tespiti, aktif yönetimi ile pay ve menfaat sahiplerinin haklarını en adil şekilde gözetmektedir."

Tüpraş bu not artışıyla Dünya Kurumsal Yönetim Endeksi'nde (WCGI) en iyi nota sahip ilk grup içinde yer aldı.

Göçük Riskini Sıfıra İndiren 'Face Shield' Demir Export'ta

CATERPILLAR GLOBAL TARAFINDAN ÜRETİLEN YAKLAŞIK 2 BİN 500 TONLUK FACE SHIELD ADLI GÖÇÜK ÖNLEME SİSTEMİ, BAŞARILI BİR OPERASYONUN ARDINDAN SOMA'DAKİ ŞANTİYEYE ULAŞTI.

Demir Export'un işleteceği Manisa'nın Soma İlçesi'ndeki madende kullanılmak üzere Caterpillar Global tarafından üretilen 2 bin 433 ton ağırlığındaki 'Face Shield' adlı yer altı destek sistemi, uzun bir yolculuk sonrasında Soma'ya ulaştı. Liman operasyonları, gemi tahliye işlemleri, araç yükleme ve şantiye taşıması dünyaca ünlü Kuehne Nagel firması tarafından üstlenilen Face Shield'in parçaları gemiyle Alsancak Limanı'na getirildi, ardından da tırlarla Demir Export'un Manisa'nın Soma ve Kınık ilçeleri arasındaki şantiyesine götürüldü. Malzemelerin Soma şantiyesine kadar teslim sürecini yürüten Kuehne

Nagel Proje Departmanı yetkilileri; proje için yaklaşık 1 yıllık bir ön çalışma yapıldığını, ön çalışmanın ardından 6 aylık operasyonel süreçleri de detaylı bir ekip çalışması ile başarıyla sonuçlandırdıklarını belirtti. Demir Export - Fernas İnşaat ortaklığıyla kurulan yer altı kömür madeninde kullanılacak olan yaklaşık 700-800 ton gücü tutabilen Face Shield, göçük tehlikesi riskini sıfıra yaklaştırmasının yanı sıra yürüyen tahkimat olarak maden galerisinde ilerlemeyi sağlıyor. Önümüzdeki aylarda kurulacak olan dokunmatik sisteme sahip Face Shield ile maden ocağının 2015 yılında üretime geçmesi planlanıyor.

Hazırlık faaliyetleri devam eden işletmede, 2015 yılı itibarıyla tam mekanize kömür üretimi başlayacak. Demir Export, daha önce Türkiye'de proje başından itibaren yapılmamış tam mekanize katlararası göçertmeli uzunayak (LTCC - Longwall top coal caving) yöntemi ile yer altından kömür üretimini gerçekleştirecek.

FİNANS

Yapı Kredi, "İlk Param" Küçük Yaşta Tasarrufu Öğretiyor

TÜRKİYE'DE TASARRUFLARIN ARTIRILMASINI AMAÇLAYAN YAPI KREDİ, ÇOCUKLARLA BİRLİKTE BÜYÜYECEK UZUN VADELİ YATIRIM HESABI OLAN İLK PARAM'I SUNDU.

Yapı Kredi, tasarruf alışkanlığını küçük yaşta başlatmak için çocukları ve sevdikleri adına birikim yapmak isteyen müşterilerine İlk Param birikim hesabını sunuyor. Çocuklarla beraber büyüyecek uzun vadeli bir yatırım hesabı olan İlk Param ile ebeveynler çocukları adına kendilerinin belirleyecekleri miktarda ve sıklıkta düzenli fon alım talimatı verebiliyorlar. Ayrıca miniklerin yakınları da bu hesaba katkıda bulunup eğitim, evlilik, iş kurma gibi hayatlarının dönüm noktalarında

onlara destek olabiliyorlar. Yapı Kredi Kişisel Bankacılık Pazarlama ve Konut Finansmanı Direktörü İsmet Erdem, "İlk Param birikim hesabı, çocuklarla büyüyecek bir yatırım ürünü. İlk Param ile sadece ebeveynler değil akraba ve yakınları da çocuklar adına kendilerinin belirleyecekleri sıklıkta ve miktarda düzenli fon alım talimatı verebiliyor" dedi. Yapı Kredi müşterileri Yapı Kredi kredi kartlarından ya da vadesiz hesaplarından verecekleri düzenli ödeme talimatıyla

her ay belli bir tutarı sevdiklerinin İlk Param hesabında biriktirmeye başlayabiliyorlar.

TURİZM

Setur'un önderliğinde düzenlenen "İşaret Dili Eğitimleri" ile işitme engelliler eğitimi olabiliyorlar.

Koç Topluluğu Şirketlerinden Engelli Dostu Bir Hizmet

SETUR LİDERLİĞİNDE KOÇ TOPLULUĞU ŞİRKETLERİ, İŞİTME ENGELLİLER VE AİLELERİ DERNEĞİ (İED) İŞBİRLİĞİYLE "TÜRK İŞARET DİLİ ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME YÖNTEMİ" KURSU DÜZENLEDİ.

Setur, turizm alanında verdiği hizmetlerin yanı sıra engelli dostu çalışmalarına bir yenisini daha ekledi. Koç Topluluğu şirketlerinden Arçelik, Ford Otosan, Koçtaş ve Opet işbirliği ile yeni bir projeye imza atan Setur, İşitme Engelliler ve Aileleri Derneği (İED) işbirliğiyle "İş-

aret Dili Eğitimleri"ni hayata geçirdi. Toplam 106 saat süren kursa sadece ana dili işaret dili olan işitme engelliler katılarak eğitmen olmayı öğrendi. Katılımcılara ücretsiz olan kursu başarı ile tamamlayanlara BÜYEM uzmanlık sertifikası verildi. Kursa üç

işitme engelli öğretmenin yanı sıra Boğaziçi Üniversitesi hocaları da eğitmen olarak katıldılar. Setur adına konuşan Pazarlama ve Kurumsal İletişim Müdürü Selen Sözer, "2008 yılına kadar Türkiye'de akademik olarak bu dersleri verebilecek sadece bir kişi mevcutken, Boğaziçi Üniversitesi'nin 2008 yılında düzenlemiş olduğu kurs ile 10 eğitmen yetiştirildi. Şu an Türkiye'de bu eğitimi verebilecek sadece yedi kişi bulunuyor" dedi. Üniversitelerde işaret dili kurslarının seçmeli ders olarak kabul edilmesini olumlu bir gelişme olarak değerlendiren Sözer, "bu eğitim ile 22 yeni öğretmenin topluma kazandırılmış olmasından büyük sevinç duyduklarını ifade etti."

Divan Express Anadolu'da Büyüyor

Divan Grubu, Divan Express Eskişehir'le Anadolu'daki büyümesine devam ediyor. Otel hizmetini ve ev konforunu tek bir projede birleştiren Divan Express Eskişehir'de, 92 Standart ve 11 Deluxe odanın haricinde uzun süreli konaklamalar için 6 Suite ve lüks bir Presidential Suite yer alıyor. Eskişehir'de, iş seyahati amaçlı konaklama yapan

misafirler için toplantı odası imkanı da sunan Divan Express, bu toplantı odasında yeni görsel ve işitsel teknolojileriyle dikkat çekiyor. Tepebaşı İlçesi Eskişehir Mahallesi'nde yer alan Divan Express Eskişehir, Eskişehir Anadolu Havalimanı'na 19 km, otobüs terminaline 1,5 km ve tren garına yalnızca 1 km uzaklıkta yer alıyor.

Türk Traktör İki Yeni Ürünle Ürün Gamını Genişletiyor

TÜRK TRAKTÖR YENİ MODELLERİNİ BURTARIM 2014’TE GÖRÜCÜYE ÇIKARDI. NEW HOLLAND AİLESİNİN İKİ YENİ ÜRÜNÜ, KOMPAKT YAPILARI VE ZENGİN DONANIMIYLA TÜRK ÇİFTÇİLERİNİN VERİMLİLİĞİNİ ARTIRMAYI HEDEFLİYOR.

Türk Traktör, Bursa 12. Uluslararası Tarım, Tohumculuk, Fidanlık ve Süt Endüstrisi Fuarı (BURTARIM 2014) kapsamında New Holland modellerini çiftçilerin beğenisine sundu. Küçükten büyüğe tüm traktör serilerinin yanı sıra biçerdöverler ve tarım etkinliklerinin vazgeçilmezi Türk Traktör markalı tarım ekipmanlarının da sergilendiği BURTARIM 2014’ün en dikkat çekici ürünleri ise New Holland ailesinin yeni ürünleri T480S ve TD4B oldu. Türk Traktör Satıştan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı İrfan Özdemir “Türk Traktör olarak büyük, küçük tüm fuarları önemsiyoruz ve özenle hazırlıyoruz. Bu bağlamda Bursa’da ve Bursalı çiftçilerimizle bir arada olmaktan dolayı mutluyuz. Tüm fuar operasyonlarımızda olduğu gibi, Bursa’ya da zengin ürün gamımızla geldik” dedi.

İki yeni ürünü Bursa’da ilk kez Türk çiftçisinin beğenisine sunmanın heyecanı içinde olduklarını ifade eden Özdemir, “Bursa’nın bu yıl bizim için ayrı bir önemi var. New Holland ailesinin iki yeni ürününü burada ilk kez tanıtıyor ve çiftçilerimizle buluşturuyoruz. Türk Traktör tesislerinde Türk işçisinin emeğiyle üretilen her iki ürünümüz de modern teknolojinin nimetleriyle en iyi şekilde donatılmış durumda. T480S 48 HP’lik 3 silindirli turbo motorla donatılırken, TD4B ise 65 ile 88 HP arasında dört farklı motor seçeneğiyle satışa sunuluyor. Her iki ürünümüzde kompakt yapıları ve zengin donanımıyla çok yönlü bir kullanım vaat ediyor. Diğer ürünlerimiz gibi iki yeni ürünümüz de performans ile yakıt ekonomisini aynı potada eriterek çiftçimizin verimliliğini üst seviyeye taşıyor” diye konuştu.

Otokar Sapanca’ya Yeniden Hayat Verdi

Otokar çalışanları, binlerce gönüllünün 100’den fazla ülkede eş zamanlı olarak kıyı temizliği gerçekleştirdiği Kıyı Temizliği Günü’nde aileleri ve TURMEPA gönüllüleri ile birlikte Sapanca Gölü’nü temizledi. “Kıyı Temizleme Hareketi”nde Otokar çalışanları bir yandan topladıkları atıkların doğada çözülme süreleri ile ilgili bilgi aldı, diğer yandan takım ruhlarını güçlendirdi. Toplamda 185 kilogram atığın toplandığı etkinlik, temizlik çalışmasına katılan takımların ödüllendirilmesiyle sona erdi.

Orta Vadeli Program'da Öncelik Enflasyon

EKONOMİNİN YOL HARİTASI NİTELİĞİNDEKİ ORTA VADELİ PROGRAM AÇIKLANDI. OVP'DE GELECEK 3 YILLIK DÖNEMDE EKONOMİ POLİTİKASININ TEMEL AMACI, ENFLASYONLA MÜCADELE OLARAK BELİRLENDİ. OVP'DE İKİNCİ ÖNCELİK İSE CARİ AÇIĞA VERİLECEK.

ANALİZ: EKONOMİ EDITÖRÜ CENK SARIOĞLU

Türkiye'nin önümüzdeki üç yıllık süreçte ekonomi politikalarını belirleyecek olan Orta Vadeli Program (OVP) Başbakan Yardımcısı Ali Babacan tarafından açıklandı. Türkiye ekonomisinin daha rekabetçi ve yenilikçi bir zeminde, 2023 hedeflerine ulaşmak

için gerekli atılımı gerçekleştirmek üzere tasarlandığı belirtilen OVP'de temel amaç "Büyüme performansını yükseltirken cari işlemler açığını düşürmeye devam etmek, enflasyon hedefine ulaşmak ve böylece makroekonomik ve finansal istikrarı güçlendirmek"

olarak belirlendi. Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, OVP'de önceliğin enflasyonla mücadeleyle kararlılıkla devam etmek olduğunu belirterek "Geçen yıl cari açığı birinci sıraya yazmıştık, bu yıl enflasyonu birinci sıraya çekiyoruz" dedi. Babacan, OVP'de ikinci önceliğin

cari açığı düşürmek, üçüncü önceliğin ise yapısal reformlar olduğunu açıkladı ve yapısal reformlara hız vererek Türkiye'nin potansiyel büyümesini artırmak istediklerini sözlerine ekledi.

OVP'de önceliğin cari açıktan enflasyona geçmesi kararını değerlendiren JP Morgan Başekonomisti Yarkın Cebeci, bu kararın kesinlikle olumlu olduğunu belirterek şunları söylüyor: "Bunun iki nedeni var; birincisi son dönemde Merkez Bankası bağımsızlığı üzerindeki endişelerde bir artış olmuştu, önceliğin hükümet tarafından da enflasyonla mücadeleyle verilmiş olması bu endişeleri azaltacaktır. İkincisi, enflasyonu ekonominin termometresi olarak değerlendirsek, enflasyonu aşağı çekmenin aslında genel olarak makro dengelerde bir düzelme hedeflemekten farkı olmadığını görebiliriz."

Enflasyonun en önemli nedeninin döviz kurlarındaki artış, döviz kurlarında ki artışın en önemli nedenlerinden birisinin de cari açık olduğuna işaret eden Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Erhan Aslanoğlu da bu iki konunun zaten birbiriyle ilgili olduğu vurguluyor. Enflasyonu etkileyen başka faktörler de olduğu için enflasyon ile mücadelenin dolaylı yoldan cari açıkla mücadele anlamına geldiğini belirten Aslanoğlu, yatırım ve üretim için en temel gerekliliklerden birisi olan düşük faizin düşük enflasyon gerektirdiğini bunun için de enflasyonla mücadelenin doğru bir öncelik olduğu görüşünü dile getiriyor.

BGC Partners Başekonomisti Özgür Altuğ da kararı doğru bulduğunu şu sözlerle açıklıyor: "Cari açık yüzde 8 civarından yüzde 5,5'e doğru bir iyileşme kaydetmek üzereyken yüzde 5 hedefe karşın yüzde 10'a dayanmış bir enflasyonla karşı karşıyayız. Bu nedenle enflasyonla mücadelenin öncelik olması son derece normal."

2014 YIL SONU HEDEFLERİNDE REVİZYONA GİDİLDİ

Dış dünyadan kaynaklanan riskler ve fırsatlar dikkate alınarak hazırlanan OVP'de özellikle ABD ekonomisinde

OVP'de AB ve gelişmekte olan ülkelerde krizin etkilerinin devam etmesi ve Türkiye'nin yakın coğrafyasında meydana gelen siyasi gelişmelerin jeopolitik risk unsuru olarak ortaya çıktığı dile getiriliyor.

gözlenen iyileşmeye karşın AB ülkelerinde ve gelişmekte olan ülkelerde küresel krizin etkilerinin halen devam ediyor olmasının küresel ekonomideki toparlanma eğilimini yavaşlattığı ve Türkiye'nin yakın coğrafyasında meydana gelen siyasi gelişmelerin de jeopolitik risk unsuru olarak ortaya çıktığı dile getiriliyor. Bu çerçevede 2014 yılı için 2014-2016 OVP ile konulan hedefler revize edilerek büyüme yüzde 4,0'ten yüzde 3,3'e çekilirken, enflasyon tahmini ise yüzde 5,3'ten yüzde 9,4'e yükseltildi. Yılsonu hedeflerini değerlendiren uzmanlar enflasyon tahminini ulaşılabilir bulurken, büyüme tahminine daha ihtiyatlı yaklaşıyorlar. Yılsonu için belirledikleri enflasyon tahmininin yüzde 8,9 olduğunu söyleyen Özgür Altuğ, "Hükümetin tahmini bu açıdan bakıldığında son derece gerçekçi, hatta son derece konser-

vatif yaklaşıldığını bile söyleyebilirim" diyor. Özgür Altuğ petrol fiyatlarındaki gerilemeye dikkat çekerken; dünyada düşük büyüme nedeniyle emtia fiyatlarında aşağı yönlü hareketin sürdüğünü hatırlatan Yarkın Cebeci de hedefin rahatlıkla ulaşılabilir görüldüğünü sözlerine ekliyor ve şu görüşleri dile getiriyor: "Buradaki iki risk gıda fiyatları ve olası döviz hareketleri. Gıda fiyatlarında artık tepe noktanın görüldüğünü düşünüyorum; döviz kurunun yarattığı riski gören Merkez Bankası'nın da buna fazla müsaade etmeyeceğini düşünüyorum. Bu nedenle enflasyon yeni hedefin altında bile kalabilir."

Yılsonu büyüme hedefi konusunda ise daha ihtiyatlı konuşan uzmanlar, yine de yüzde 3 civarında bir oranın ulaşılabilir olduğu görüşünde. Yılın ilk yarısında Türkiye ekonomisinin yüzde 3,3 oranında büyüdüğü ancak üçüncü çeyrekte ekonominin daha da yavaşladığını belirten Özgür Altuğ özellikle tarımsal üretimin geçen yılın altında kalması nedeniyle yıllık yüzde 2,7 olan büyüme tahminlerini korumaya devam ettiklerini kaydetti. Altuğ'a göre son çeyrekte bir miktar toparlanma olsa da bölgesel gelişmeler bu toparlama sürecini sekteye uğratabilir.

Son jeopolitik gelişmelerin tüketici ve yatırımcı güvenini negatif etkilediğini düşünen Prof. Erhan Aslanoğlu'na göre de mevcut koşullarda büyüme oranının bir miktar aşağıda gerçekleşmesi daha büyük bir olasılık.

Yeni yılsonu hedeflerinin ulaşılabilir ve beklentileriyle uyumlu olduğu görüşünü paylaşan Yarkın Cebeci ise, jeopolitik riskler ve AB ekonomisindeki ivme kaybı nedeniyle ihracat yavaşlarken iç talepte hafif bir toparlanma gözlemlendiğini bu nedenle büyümenin yüzde 3'ü rahatlıkla bulabileceğini kaydediyor.

HEDEFLERİN BAŞARISI YAPISAL REFORMLARA BAĞLI

Programın makroekonomik çerçevesi oluşturulurken; dönem içerisinde, küresel büyümenin tedrici olarak artacağı, ticaret ortaklarımızın ılımlı büyüyeceği, jeopolitik durumun değişmeyeceği,

ORTA VADELİ EKONOMİ PROGRAMININ ÖNCELİKLERİ

- 01** Enflasyon hedefine ulaşmak.
- 02** Cari işlemler açığını düşürmek.
- 03** Yapısal reformlar gerçekleştirmek.

Yeni pakette, harcanabilir gelir artışıyla uyumsuz bir özel tüketim yapısının oluşması durumunda makro ihtiyati tedbirlere başvurulacak.

ABD Merkez Bankası'nın beklenen faiz artırım kararının ekonomimiz üzerindeki etkisinin sınırlı kalacağı, büyümenin finansmanında yurt içi tasarruflarla birlikte yabancı sermaye girişinin yeterli katkıyı sağlayacağı, dış ticaret

hadlerimizde görece bir iyileşme olacağı varsayıldı. Bu varsayımlar doğrultusunda 2015 yılında GSYH büyümesi yüzde 4 olarak öngörüldü, 2016 ve 2017 yıllarında GSYH artış hızı yüzde 5 olarak hedeflendi.

Yüzde 5 hedefine ulaşılmasının pozitif küresel gelişmeler ve yapısal reformların başarısına bağlı olduğunu dile getiren Prof. Aslanoğlu ile benzer görüşleri paylaşan Yarkın Cebeci, yüzde 4'lere gerileyen potansiyel büyüme oranını yüzde 5'lere çıkarmak için yapısal reformlara önem vererek verimlilik artışı elde etmek ve ihracatta rekabet gücünü artırmak gerektiğine işaret ediyor.

TEMEL EKONOMİK BÜYÜKLÜKLER (%)

Temel ekonomik büyüklüklere ilişkin tahminlerin gerçekleşmesinin pozitif küresel gelişmeler ve yapısal reformların başarısına bağlı olduğu belirtiliyor.

	2014	2015	2016	2017
 BÜYÜME	3,3	4,0	5,0	5,0
 İŞSİZLİK	9,6	9,5	9,2	9,1
 CARİ DENGELİ/ GSYH	-5,7	-5,4	-5,4	-5,2
 TÜFE	9,4	6,3	5,0	5,0

Potansiyel büyümenin yüzde 3'ler seviyesine gerilediğini düşünen Özgür Altuğ ise 2016 ve 2017 büyüme oranları için hükümet kadar iyimser olmadığını belirterek, hızlı büyüme için cari açık sorununun çözülmesi ve ABD'de beklenen parasal sıkılaştırmanın beklenenden yavaş olması gerektiğine dikkat çekiyor.

Uzmanların işaret ettiği verimlilik artışı hükümetin de gündeminde yer alıyor. OVP'de özellikle sanayi sektöründeki üretimde verimliliği artırmaya yönelik politikalar yoluyla toplam faktör verimliliğinin büyümeye katkısının artırılabileceği ve üretim faktörleri açısından daha dengeli bir büyüme yapısına geçiş sağlanacağı öngörüldü. Gıda enflasyonu ve ham petrol fiyatlarının

gerileyeceği varsayımıyla TÜFE'nin 2015 yılında yüzde 6,3'e gerileyeceği, dönem sonunda ise yüzde 5 olarak gerçekleşeceği öngörülen OVP'de 2014 sonunda yüzde 9,6 olacağı tahmin edilen işsizlik oranının ise 2017 yılında yüzde 9,1 seviyesine gerileyeceği tahminine de yer veriliyor.

Program döneminde işgücüne ve istihdama katılımın artırılmasına yönelik uygulanacak politikalar sonucunda tarım dışında ilave 2 milyon 158 bin kişinin istihdam edilmesi planlanıyor. Tarımda beklenen azalma ile birlikte toplam istihdam artışının 1 milyon 775 bin kişi olacağı öngörülmüyor. 2014 yılı sonunda yüzde 9,6 olacağı tahmin edilen işsizlik oranının da 2017 yılı sonunda yüzde 9,1 seviyesine gerileyeceği öngörülmüyor.

Program hedeflerinin "Ödemeler Dengesi" başlıklı bölümünde ise öncelikle dış ticaret ile ilgili beklentiler yer alıyor. Üç yıllık süreçte ihracatın yıllık yüzde 8,4, ithalatın ise yüzde 7,6 oranında artacağı, böylece ihracatın dönem sonunda 203,4 milyar dolar, ithalatın ise 297,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşeceği öngörülmüyor. Böylece, dış ticaret açığı dönem sonunda 94,1 milyar dolara yükselecek. Yurt içi tasarrufları artırmaya yönelik politikaların katkısıyla cari işlemler açığının GSYH'ya oranının dönem sonunda yüzde -5,2'ye inmesi hedefleniyor.

TEMEL STRATEJİ YENİLİKÇİ VE REKABETÇİ ÜRETİM YAPISI

Program hedeflerine ulaşmada uygulanacak politikalarda da enflasyon ve cari açıkla mücadelede destek olacak uygulamalar dikkat çekiyor. Yüksek ve istikrarlı büyümeye yönelik temel stratejinin, özel sektör öncülüğünde dışa açık, rekabetçi ve yenilikçi bir üretim yapısının geliştirilmesi olacağı belirtilen OVP'de özel tüketimin özel harcana-bilir gelir artışının üzerinde artmaması da önemli politika başlıklarından biri olarak öne çıkıyor. Harcanabilir gelir artışıyla uyumsuz bir özel tüketim yapısının oluşması durumunda makro ihtiyati tedbirlere başvurulacağı belirtilen programda lüks ve/veya ithalat

Orta Vadeli Program'da özellikle sanayide verimliliği artırmaya yönelik politikalar yoluyla üretim faktörleri açısından daha dengeli bir büyüme yapısına geçiş sağlanacağı öngörülmüyor.

yoğunluğu yüksek tüketim mallarında "caydırıcı vergilendirme" yapılacağı vurgulanıyor.

Ayrıca Ar-Ge tabanlı, yenilikçi, çevre dostu ve yüksek katma değer yaratan üretim yapısının desteklenmesi öngörülen OVP'de elde edilecek ürünlerin ticarileştirme ve markalaştırma süreçlerine işlerlik kazandırılacağı ve bu alanlardaki mikro reformların hızlandırılacağı sinyalleri veriliyor ve yatırım teşvik sisteminin de ihtiyaçlar doğrultusunda gözden geçirilmesi öngörülmüyor.

Maliye politikasının yurt içi tasarrufların artırılarak cari açığın kontrol altında tutulmasına, enflasyonla mücadele edilmesine ve büyüme potansiyelinin yukarı çekilmesine yardımcı olacak şekilde uygulanacağı ifade edilen OVP'de kamu yatırımlarında önceliğin özel sektörün üretken faaliyetlerini destekleyecek nitelikteki altyapı yatırımlarına verileceği kaydediliyor.

Programa göre, vergi sistemi tasarrufları özendirme açısından gözden geçirilecek ve Ar-Ge faaliyetlerini ve yüksek katma değerli ürünlerin geliştirilmesini destekleyen vergi politikaları uygulanacak. Kamu alımlarında yurt içinde üretilen ve yerli girdi kullanan ürünler tercih edilecek, yeni rafineri inşası, elektrikli otomobil imalatı, ileri teknoloji içeren hava taşıtları motorları ve bunların parçalarının üretimi, ilaç ve tıbbi cihaz üretimi konularında Ar-Ge ve yatırım teşvik sistemi güçlendirilerek yurt içi üretim kapasitesi artırılabilecek.

"ÖZEL SEKTÖR YATIRIMLARI 2016'DAN SONRA ARTAR"

Özgür Altuğ, BGC Partners Başekonomisti

Türkiye'de hükümetin yoğun teşvik programına rağmen son 3 yıldır özel sektör yatırımları reel olarak büyümüyor. Önümüzdeki dönemde hükümetin altyapı ve bilhassa büyük boyutlu yatırım projelerini destekleyecek olmasıyla yatırım tarafında bir momentum yakalanacağı tahmin ediliyor. Bilhassa 2015'teki genel seçimler sonrasında siyasi belirsizliğin 4 yıl için tamamen ortadan kalkmasıyla bizler de özel sektör yatırımlarında artış olmasını bekliyoruz. Fakat bunun önümüzdeki 3 yıl boyunca kesintisiz devam edeceği beklentisinin gerçekleşip gerçekleşmeyeceğini kestirmek bugün için zor.

Prof. Dr. Erhan Aslanoğlu, Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi

Özel sektör yatırımların artması için düşük faiz kadar yatırımcı güveninin artması ve risk algısının düşmesi gerekiyor. İlk bir yıl çok olası görünmüyor fakat gelişmelere bağlı olarak 2016-2017 de bu tür bir artış görülebilir.

Yarkın Cebeci, JP Morgan Başekonomisti

Bu artışların olabilmesi, politik ve stratejik belirsizliklerin azaltılmasına ve bunun sonucu faiz oranlarının düşmesine bağlı. Uluslararası piyasalardaki gelişmeler de çok önemli. Dolayısıyla, bu beklentiye biraz ihtiyatla yaklaşıyoruz.

TOPLAM SABİT SERMAYE YATIRIMLARINDA HIZLI ARTIŞ BEKLENTİSİ

Orta Vadeli Program'da 2014 yılında yüzde 1,8 oranında daralacağı tahmin edilen toplam sabit sermaye yatırımlarının 2017'de yüzde 9,3 oranında artması öngörüüyor.

2014

Toplam Sabit Sermaye Yatırımı **-1,8**

Kamu **-0,9** Özel **-2,1**

Toplam Yurt içi Tasarruf /GSYH **14,9**

Kamu **-3,2** Özel **11,7**

Toplam Tasarruf -Yatırım Farkı / GSYH **-5,7**

Kamu **-1,6** Özel **-4,1**

Toplam Nihai Yurt içi Talep **1,0**

Toplam Yurt içi Talep **1,3**

2017

9,3 Toplam Sabit Sermaye Yatırımı

Kamu **3,3** Özel **10,9**

17,1 Toplam Yurt içi Tasarruf /GSYH

Kamu **4,0** Özel **13,1**

-5,2 Toplam Tasarruf -Yatırım Farkı / GSYH

Kamu **-0,6** Özel **-4,6**

5,3 Toplam Nihai Yurt içi Talep

5,0 Toplam Yurt içi Talep

İstanbul'un uluslararası bir finans merkezi olmasına yönelik çalışmalara yeni bir ivme kazandırılması için çalışma yapılacağı belirtilen OVP'de mali piyasaların geliştirilmesi amacıyla uygulanacak diğer bir politika başlığı olarak da faizsiz finans öne çıkıyor. Faizsiz finans sektöründeki ürün ve hizmet çeşitliliği ile bu alanda faaliyet gösteren kuruluş sayısının artırılaacağı vurgulanan OVP'de faizsiz finans ürünlerinin kullanımının yaygınlaştırılacağı da vurgulanıyor.

OVP'de istihdam politikalarına yönelik temel yaklaşım "rekabetçi bir işgücü piyasasının oluşturulması" olarak belirlendi. Bu amaçla bölge ve sektör bazında yapılan etki analizlerine dayalı olarak aktif işgücü politikaları uygulanacak. İstihdam teşvikleri sadeleştirilerek basit ve anlaşılır hale getirilecek; teşviklerde etkinliğin artırılmasına yönelik izleme sistemi oluşturulacak. Özel istihdam bürolarının yaygınlaştırılarak faaliyet alanlarının geçici iş ilişkisini de kapsayacak şekilde genişletileceği ifade edilen OVP'de son dönemin en çok tartışılan konularından biri olan alt işverenlik uygulamasının da işçi haklarını ve ekonominin rekabet gücünü dikkate alacak şekilde gözden geçirilmesi öngörüüyor.

Sosyal taraflarla diyalog içerisinde tüm işçilerin faydalanacağı ve bireysel hesaba dayanan bir kıdem tazminatı sistemi geliştirilmesi ve başta araştırma alanında olmak üzere yurt dışından nitelikli işgücü göçünün hızlandırılması da programda yer verilen politikalar arasında yer alıyor.

YAPISAL REFORMLARA HIZ VERİLECEK

Yeni bir kalkınma hamlesi için ihtiyaç duyulan yapısal reformlar da OVP döneminde hayata geçirilecek. Bu kapsamda, Onuncu Kalkınma Planı'nda yer alan öncelikli dönüşüm programları çerçevesinde hazırlanan eylem planları uygulamaya konulacak. Bu çerçevede; yatırım ortamının iyileştirilmesi, mali piyasalarda ürün ve hizmet çeşitliliği ile derinliğin artırılması, kamu gelir ve harcamalarının kalitesinin yükseltilmesi ve işgücü piyasası, eğitim ve yargı sistemi, kayıt dışılık, devlet yardımları, iyi yönetim, yerel yönetimler ve bölgesel gelişme alanlarında başlatılan yapısal dönüşüm ve reformların tamamlanması önem arz etmektedir. Bu doğrultuda Onuncu Kalkınma Planı'nda yer alan 25 öncelikli dönüşüm programı OVP döneminde etkin bir şekilde uygulanacak.

ENGELLERİ KALDIRMAYA, HAYATI YAŞANIR KILMAYA DEVAM...

Farkındalık eğitimleri ile elde ettiğimiz başarıyı
“Engelli Dostu Ürün/Hizmet Geliştirme”

ve

“Fiziki Şartları İyileştirme”
hedeflerimizle de yakalamak istiyoruz.

DURMUYORUZ!
“ÜLKEM İÇİN” ENGELLERİ KALDIRMAYA
DEVAM EDİYORUZ!

ÜLKEM İÇİN!
ENGEL TANIMİYORUM!

www.ulkemicin.com.tr

“Orta Doğu’da 1914’ün Hesapları Görülüyor”

BUGÜN ORTA DOĞU’YU ETKİSİ ALTINA ALAN ÇATIŞMA ORTAMININ ABD’NİN HATALI POLİTİKALARI VE BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI’NIN KAPANMAMIŞ HESAPLARININ SONUCU OLDUĞUNU BELİRTEN SOLİ ÖZEL, ARAP BAHARI’NIN ARDINDAN AKTİF BİR POLİTİKANIN İÇERİSİNE GİREN TÜRKİYE’NİN DE DIŞ POLİTİKASINI DEĞERLENDİRDİ.

RÖPORTAJ: CENKSARIOĞLU

Arap Baharı'ndan IŞİD gerçeğine kadar Orta Doğu'da yaşanan gelişmeler ışığında dünyanın şu an içinde bulunduğu durumu Kadir Has Üniversitesi Öğretim Görevlisi ve Habertürk Gazetesi Dış Haberler Müdürü Soli Özel ile konuştuk. Geçen yüzyılda dünyayı sarsan iki dünya savaşının hesaplarının tam kapanmadığını belirten Soli Özel'e göre Birinci Dünya Savaşı'nın bütün hesapları, özellikle Türkiye'nin güney bölgesindeki hesapları şu anda yeniden açılmış durumda. Arap Baharı'na neden olan bütün sorunların olduğu gibi devam ettiğini kaydeden Özel'e göre, "İslam Devleti" bir yıl daha bölgede varlığını sürdürürse bölgenin yeni gerçekliği haline gelmesi kaçınılmaz.

1990'lı yıllara kadar "iki kutuplu" olarak tarif edilen dünya için bu dönemden sonra küreselleşme ile birlikte "tek kutuplu" ve "çok kutuplu" gibi tanımlar yapıldı. Dünyanın şu an içinde bulunduğu durumu siz güç dengeleri açısından nasıl tanımlıyorsunuz?

Bu yıl biliyorsunuz üç önemli olayın 100, 75 ve 25'inci yıl dönümleri. Yani Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasının 100'üncü yılı, İkinci Dünya Savaşı'nın başlamasının 75'inci yılı ve Soğuk Savaş'ın bitmesinin de 25'inci yılı. İkinci Dünya Savaşı'nın hesapları iyi kötü kapanmış gibi gözüküyor. Fakat Soğuk Savaş'ın ardından varılmış olduğu sanılan mutabakat Ukrayna hadise-leri ile Rusya tarafından ciddi şekilde sorgulandı; dolayısıyla Soğuk Savaş'ın hesaplarının henüz kapanmamış olduğunu görüyoruz. Türkiye'nin aş-ğısında kalan bölgede ise Birinci Dünya Savaşı'nın bütün hesaplarının kapandığı sanılıyordu ama yeniden açıldı.

Soğuk Savaş'ın hemen sonrasındaki dönem ABD'nin tartışmasız ekonomik ve askeri liderliğinin yaşandığı ve tek kutuplu dediğimiz, daha doğrusu tek kutuplu olduğuna inanılan bir dünya düzenini bize getirdi. Burada da ABD'nin önermiş olduğu haliyle bir küreselleşmeden bahsediyoruz. Küreselleşme zaten oluyordu ama 80'lerin sonundaki "Washington Consensus" adı verilen kurallar dizisiyle bunun ABD'ye ideolojik

Orta Doğu'nun yeniden toparlanmasının iki ön koşulu var: ABD ile İran'ın barışması ve İran ile Suudi Arabistan'ın "Bu sonunda hepimize çok zarar verecek" noktasına gelmesi.

olarak en yakın, piyasacı ve piyasaların yaygınlaşması odaklı bir küreselleşme olmasının önü açıldı. Askeri olarak ABD'nin eline kimsenin su dökmesi söz konusu değildi, siyasi olarak da Amerikan sistemi kendini restore etmeyi becermiş gibi gözüküyordu. Bütün bunlar, 11 Eylül saldırıları ile birlikte çatlamaya başladı. Doksanlı yılların sonlarına gelindiğinde önce 1994'teki Dünya Ticaret Merkezi'ni minibüs ile havaya uçurma teşebbüsü, ardından Tanzanya ve Kenya'daki ABD büyükelçiliklerine yapılan saldırıların ardından Clinton yönetimi önümüzdeki dönemde klasik güvenlik kaygılarıyla değil, ulus aşırı terörizmin güvenlik sorunu yaratacağı bir dünyaya geçileceğini düşünerek ona uygun bir yeni yapılanma içine girdi. Terörden sorumlu kişiyi kabine üyesi yaptılar, özel raporlar hazırlandı fakat Clinton'dan sonra başa gelen Bush yönetimi önceliğini klasik devletlerarası

denge arayışlarına verdi. Tam da onların yönetimi sırasında ulus aşırı terörizm ABD'yi vurdu. O noktadan itibaren ABD bence El Kaide'nin kendisi için kurmuş olduğu tuzağa da düşmüş oldu. Afganistan'a saldırmasında şaşılacak bir şey yoktu. Benzer bir durumla karşı karşıya kalan her devlet benzer önlemler alabilirdi. Fakat bunu fırsat bilerek Irak üzerinden Orta Doğu'yu yeniden yapılandırmak ve Amerikan hegemonyasını yeniden tanımlamak hevesiyle savaşa girince ve bunu da beceremeyince o tek kutuplu dünyadaki mutlak hâkimiyet dönemi bitti, bu birincisi... İki, ekonomik olarak küresel kriz genelinde Batı'nın fakat özel olarak ABD'nin dünyada ekonomik olarak ne tür tedbirler alınması gerektiği, hangi sisteme göre yönetilmesi gerektiği, hangi iktisat politikalarının uygulanması gerektiği gibi konularda neredeyse mutlağa yakın olan söz hakkını hırpaladı. Üçüncüsü de, küreselleşme, demokratikleşme, insan hakları, sivil toplum örgütlerinin yatay ağları vs. gibi daha romantizmimize cevap veren birtakım gelişmelerin yerini de devletlerin tekrar ön plana çıktıkları, içeride özgürlükleri güvenlik meseleleri nedeniyle giderek kısıtlandıkları bir döneme girdik. Ve dediğim gibi Soğuk Savaş sonrası dünyanın hesaplarının yeniden açılması neticesinde jeopolitik, yani artık bittiği düşünülmüş olan jeopolitik de önümüze çokküverdi. Üstelik de ABD bu arada temel önceliğinin dış politikada Asya olduğunu açıkladı. Bunda da şaşılacak bir şey yok: IMF Ekim ayı itibarıyla Çin'in satın

"ABD, yeni dönemde dış politikada temel önceliğini Asya olarak belirledi."

alma gücü paritesi hesabıyla dünyanın en büyük ekonomisi olduğunu açıkladı. 1890 yılında Çin'den devralmış olduğu en büyük ekonomi olma özelliğini ABD 124 yıl sonra yeniden Çin'e teslim etmiş oldu. Şimdi tam da bu nedenlerle yani ekonomik kriz var, siyasi çekişme var, dünya sisteminde zayıflayan lider var, yükselmekte olan güç var derken, herkes "Bu durum 1914'ü andırıyor mu? Acaba 1914'teki gibi bilmeden, fark etmeden savaşa girilir mi?" diye düşünmeye başladı.

Sizce bu kaygıları taşıyanlarda bir nebze de olsa haklılık payı var mı?

Aslına bakarsanız, koşullar farklı ama yine de en azından uzun vadede çok rahat olunacak bir durum yok. Çünkü söylenen şu "Her şeye rağmen küresel ekonomi ve karşılıklı bağımlılık var." Doğru, fakat 1913'te de küresel ekonomi ve karşılıklı bağımlılık vardı. Bugün deniyor ki "Çin'in dünyaya sattığı malların yüzde 25'ini ABD alıyor, ABD'nin borcunun da 1,5-2 trilyon dolara yakın bir bölümünü Çin elinde tutuyor. Bu kadar birbirlerinin içine girmişken bunlar birbirlerini zayıflata-mazlar." Ama stratejik rekabet var. 1913 yılında Almanya ve İngiltere birbirlerinin en büyük ticaret ortağıydı. Demek ki tek başına stratejik bir karar verildiği takdirde, bu kararın ekonomik açıdan rasyonel olması gerekmiyor. Dolayısıyla önümüzdeki dönemde yani karşılıklı ekonomik bağımlılık mı stratejik rekabet mi ABD-Çin ilişkisini belirleyecek? Amerikalılar da Asya'ya açılırken Çin'in etrafındaki bütün ülkelerle yakın ilişki kurmak istiyorlar. Bu eğer Çin'i dengeleme şeklinde olursa, ağır ağır yeni bir sisteme gideriz. Çin'i çevreleme şeklinde olursa Çin silkelenmek isteyecektir. Çin'i boğmaya dönüşecek olursa da savaş çıkacaktır.

Uzak Doğu'dan Orta Doğu'ya geldiğimizde...

Hiç kimse tabii ki bu tarafa gelmek istemiyor.

Sadece güneyimizde değil, kuzeyimizde de Rusya Ukrayna arasında geçtiğimiz aylarda yaşanan çatışmalar var. Her ne kadar

Irak ve Suriye'de etkili olan Irak Şam İslam Devleti adlı örgütün kuşatması altındaki Kobani'de çatışmalar sürüyor.

Bugün hiç kimse IŞİD konusunda tam olarak ne yapacağını bilmiyor. Sadece Orta Doğu'daki bu tümörün mutlaka ve mutlaka kurutulması gerektiğine inanıyor."

şimdilik durulmuş olsa da...

Rusya'nın bu hamleleriyle artık bir güvenlik meselesi olmadığı düşünül-en Avrupa'nın aslında bir güvenlik meselesi olduğu çıktı ortaya. Doğu Avrupalıysanız, evvelce ya Sovyetler Birliği'nin içinde ya da Sovyetler Birliği'nin yörüngesindeki bir ülkey-seniz hiç de rahat değilsiniz. Bu da ABD'yi ister istemez Avrupa'ya yeniden bakmaya itti. Benzer şekilde Obama yönetimi Bush yönetiminin belalarından kaçmak için bir an önce terk etmek istediği Afganistan ve Orta Doğu batağından kaçamıyor. O kaç-mak istedikçe Orta Doğu bir şekilde paçalarına yapıyor ve onu geriye çekiyor. Hatta bu kaçma arzusunun bence en somut olarak görüldüğü olay da İran. Neredeyse her politika-sını kötü yöneten Obama'nın ısrarla sürdürdüğü tek politikası İran oldu.

Geldiği zaman savaş tamtamları çalı-yordu. 2012'de bu tamtamlar daha da sertleşmişti. Bunlara rağmen ambargo rejimi falan derken koalisyonunu kurdu, İran'ın üzerinde baskıyı kurdu şimdi İran'la oturuyorlar. Eğer bir İran-ABD mutabakatı olursa ABD'nin bölgeden çıkması daha da kolay olacaktır. Zaten ABD'nin çıkmasını engellemeye çalışan Arap devletleri biraz da bu yüzden engellemeye çalışıyorlar çünkü İran'la ABD'nin anlaştığı bir Körfez Bölgesi'nde kendilerini güvenli hissetmeyecekler.

Bu arada bir önceki ABD yönetiminin müdahalelerinin de etkisiyle hemen gü-neyimizdeki devletler, düzenler çöktüğü için o boşluğu da devlet dışı bir aktör olan Irak Şam İslam Devleti (İŞİD) ya da kendine verdiği isimle İslam Devleti doldurdu. Şimdi hiç kimse açıkçası tam olarak ne yapacağını bilmiyor. Sadece oradaki bu tümörün mutlaka ve mut-laka kurutulması gerektiğine inanıyor. Birbirleriyle Suriye'de çok kanlı bir vekâlet savaşı veren Suudi Arabistan ve İran da onun kurumasını istiyor. Çünkü IŞİD yerleşik devlet düzenini tehdit ediyor. Becerip beceremeyeceklerini bilmiyoruz. Eğer bir yıl sonra konuştu-ğumuzda İslam Devleti hâlâ oradaysa, o zaman yeni realitemiz bu olacak demektir.

"Vekalet savaşı" dediniz, Arap Baharı kapsamında başlayan hare-

11 Eylül saldırıları “tek kutuplu” dünya düzeni algısını da değiştirdi.

Ukrayna, Avrupa’nın hala güvenlik sorunları olduğunu hatırlattı.

ketlerin vekâlet savaşına dönüşmesinin temelinde ne yatıyor?

Irak’ta Saddam Hüseyin’in gitmesi kendi başına çok önemli sayılabılırdi fakat Amerikalıların Saddam’ı düşürmesi, Irak üzerinde ve bence genelde şu anlama geldi: Orta Doğu’daki Arapların düzeni Sünni Arapların; Sünni olmayan Araplar ile Arap olmayanlar üzerindeki mutlak hâkimiyetine dayalıydı. Saddam düşünce, demokratikleşme adına Şii Araplar ile Kürtler iktidarı paylaşmaya başladı. Bu zaten Irak’ı kurulduğundan bu yana yönetmiş Sünniler açısından bir travmaydı. Üstüne üstlük orduyu lağvettiniz ve “Baas Partisi ile ilişkisi olan kimse devlette çalışamaz” dediniz, devleti çöktürdünüz. Bu da tabii, Sünni isyanlarını başlattı ya da Sünniler adına isyan eden grupların toplumda bir karşılık bulması sonucunu verdi. Ondan sonra Suriye’de devlet çökünce ve Özgür Suriye Ordusu’ndan da bir sonuç çıkmayınca doğan boşlukta Mezopotamya’daki El Kaide unsurları Suriye’ye geldiler. Bu arada çok paraları da vardı, devletlerden değilse bile Körfez’deki çok zengin insanlardan, belki krallık ailelerinin mensuplarından bile büyük paralar aldıkları anlaşılıyor. Teçhizatları iyiydi, imanları güçlüydü, başarılı oldukça da -bir de 300 dolara yakın maaş verdikleri söyleniyor- insanları kendilerine çekmeyi başardılar. Başardıkça bu kez Avrupa’dan da akın arttı. Türkiye’de o trafiğin ortasında kaldı tabii.

Orta Doğu’nun yakın zamanda nasıl şekilleneceğine yönelik bir öngörünüz olabilir mi?

Bunun böyle beş-on yıl kolay kolay toparlanacağı yok. Benim görebildiğim, IŞİD gibi örgütlere destek verilmesini sağlayan koşulların ortadan kalkması lazım. Bunların yeniden düzen üretebilen devletler haline gelmesi gerekiyor. Daha makro düzeyde baktığımızda ise o aşamaya gelmeden önce iki ön koşul var. Bir, ABD ile İran’ın barışması gerekiyor. İkinci önemli makro koşul da İran ile Suudi Arabistan’ın “Bu sonunda hepimize çok zarar verecek” noktasına gelmesi. Burada bence adımı atması beklenen Suudi Arabistan’dır. Onlar da

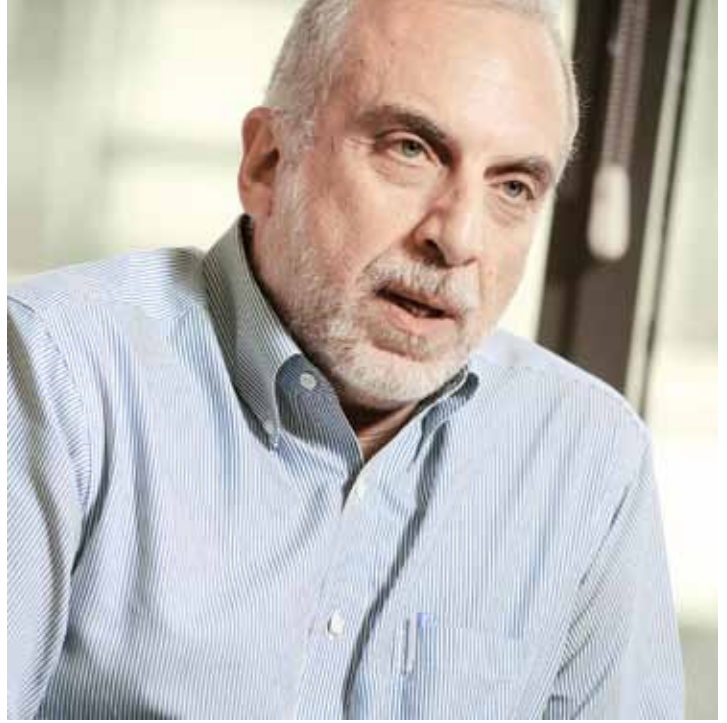
henüz bu işin kendi canlarını yeterince acıtmadığını düşünüyor olmalı ki İran ile herhangi bir şekilde bu konuları konuşmaya yanaşmıyorlar.

Arap Baharı’nın gelineen noktadaki etkisi ne oldu? Bir demokratikleşme beklentisi oluşmuştu kısa da olsa tüm dünyada...

Arap Baharı’nı yaratmış olan koşullar olduğu yerde duruyor: Demografik baskı, gençlerin umutsuzluğu, kadınların eğitimsizliği ve işgücüne katılamamaları olduğu yerde duruyor, devletlerin toplumlarının ihtiyaçlarına cevap verecek donanımına sahip olmamaları ve duyar-sızlıkları, iktisadi gelişmenin sadece

"Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da Arap Baharı'nı başlatanlar siyaseten örgütsüz ve plansızdılar..."

tepedeki çok ince bir zara yaradığı... Bütün bunlar orta yerde duruyor. Bu isyanları başlatanlar zaten bu ülkelerin modern unsurlarıydı. Bunlar siyaseten örgütsüz ve plansız oldukları için de ödül Mısır'da 90 yıldır örgütlenmiş olan Müslüman Kardeşler'e verildi. Onlar da 1929'dan bu yana 85 yıl boyunca ülke yönetmek konusunda hiçbir şey düşünmediklerini, ideolojik gündemleri dışında hiçbir şeye kafa yormadıklarını gösterdiler. Suriye'de tabii Arap Baharı'nın bir parçası olarak başlayan demokratikleşme arayışı çok kısa sürede bölgesel vekâlet savaşına dönüştü. Şunu da söyleyebilirsiniz: "Batı'nın suçu." Batı Kaddafi'yi devirdikten sonra Libya'yı öylece bıraktı ve Kaddafi korkunç bir şekilde öldürüldü. Şimdi Beşar Esad olsanız, Kaddafi'nin başına geleni de gördüğünüzde ne yapacaksınız? Yapılan tabii ki insanlık dışıdır ama Batı'nın sorumsuzlukları da Irak'ta rejimi devir, düzeni allak bullak et, hiçbir hassasiyet gösterme... Tabii ki, meşruiyetleri çok derin olan yönetimler değil bunlar. Toplamlarıyla, rejimleriyle arasında çok büyük çekişmeler var. Bütün bu çatlaklar da sonunda bir yarılma yaratmış oldular. Toparlanması çok güç olacak.

Türk dış politikası zorlu bir tünelden geçiyor. Güvenlik açısından Batı sistemi içerisinde kalmayı kabul eden Türkiye'nin içerisindeki sorunları çözmeden bölgede etkili bir aktör olması kolay olmayacaktır.

Yarın yani savaş bittiği takdirde de Türkiye'nin sunduğu bir yeni ekonomik entegrasyon modelinden daha akılcı bir arayışı ben açıkçası görmüyorum ama oraya varılması için yapılması gerekenler tabii hayli çok ve uzun bir dönem gerektirecek.

Kobani'de yaşanan gelişmelerin seyri hakkında bugünden bir şey söylemek mümkün mü?

Irak'taki savaş Şiileri ve Kürtleri tarih sahnesine çıkardı demiştim. Gördüğümüz kadıyla ABD bundan önce iki-üç

kez yarı yolda bıraktığı Kürtleri bir kez daha hayal kırıklığına uğratmayacak. Türkiye açısından da "Biz güneyimizde terör örgütünün yanında olan, Özgür Suriye Ordusu'na karşı rejim ile işbirliği yapmış bir siyasi birimi kabul edemeyiz" havası vardı. Bunlar herhalde yavaş yavaş değişecek diye düşünüyorum.

Türk dış politikası zorlu bir tünelden geçiyor. Suriye'nin hesabını kendi aramızda tekrar konuşuruz ama artık ileriye de düşünmek lazım geldiğine göre bence güvenlik açısından Türkiye Batı sistemi içerisinde kalmayı kabul etti. Kendisine denilenleri değil, kendisinin yapabileceklerini kabul ederek bir pazarlık sürdürüyor. Bir şekilde bir modus vivendi* de bulunacak. Ondan sonrasına da bence Türkiye'nin kendi içini toparlayarak cevap vermesi gerekiyor. İçerideki sorunları çözemeyen bir Türkiye'nin bölgede etkili bir aktör olması kolay olmayacaktır.

"Modus vivendi (Latince'de "yaşama biçimi") Uluslararası hukukta, uyumsuzluk içindeki iki devletin, temeldeki anlaşmazlığın çözümünü başka bir zamana bırakarak, geçici bir durumla yetinmeleri biçimindeki anlaşma.

Gözlerinizi sağlıklı bir şekilde dünyaya açmışken, bir gün her gün yaptığınız sıradan işleri artık yapamadığınızı düşünün. Dünyada 420.000, Türkiye’de 8.000’den fazla kişi bu şekilde ALS hastalığı ile mücadele ediyor. Onlara destek olun, onların mucizesi olun.

**ALS’NİN
FARKINDA
OLUN!**

ALS MNH Derneği Bağış Hesapları

Ziraat Bankası, Atrium Şubesi - İstanbul Şube No: 1672 Hesap No: 11364083-5001
IBAN: TR320001001672113640835001 - \$ IBAN: TR050001001672113640835002
€ IBAN: TR750001001672113640835003 - £ IBAN: TR480001001672113640835004
PTT POSTA ÇEKİ HESABI : 5400876
www.als.org.tr

*ALS MNH DERNEĞİ, Bakanlar Kurulu’nun 15.06.2012 tarih ve 2012/3324 sayılı kararı ile “Kamu yararına çalışan dernek” statüsündedir.

Fark Yaratan Eğitim Sistemiyle VKV Koç Özel Lisesi

VEHBİ KOÇ VAKFI TARAFINDAN 26 YIL ÖNCE KURULAN VKV KOÇ ÖZEL LİSESİ EĞİTİM PROGRAMLARI, SOSYAL AKTİVİTELERİ VE SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİYLE FARKLI BİR DÜNYA GÖRÜŞÜNE SAHİP, SINIR TANIMAYAN BİREYLERİN YETİŞMESİNE KATKI SAĞLIYOR.

Bugün Türkiye genelinde hemen hemen her öğrencinin eğitim almak istediği okullardan biri olan VKV Koç Özel Lisesi'nin başarılarla dolu hikâyesi 1988 yılında başlıyor. 1998 yılında kurulan VKV Koç Özel İlköğretim Okulu, VKV Koç Özel Lisesi'ne eşlik ediyor. Vehbi Koç Vakfı tarafından kurulan ve uluslararası standartlarda en iyi eğitimi vermek amacıyla yola çıkan VKV Koç Özel İlkokulu, Ortaokulu ve Lisesi, bugün Türkiye'nin en seçkin eğitim kurumlarından biri olma özelliğini taşıyor ve diğer okullara örnek teşkil ediyor.

Alanlarında uzman Türk ve yabancı öğretmenleri ve çeşitli eğitim programı seçenekleriyle VKV Koç Özel Lisesi, öğrencilerine kendilerini keşfetme ve geliştirme fırsatı sunuyor. Anadil seviyesinde İngilizce eğitimi veren okul, öğrencilerine bir dil daha öğrenme imkânı vererek onlara farklı iletişim kanalları açıyor, Uluslararası Bakalorya (IB) programıyla da uluslararası alanda birçok başarının, birçok en iyi üniversitenin kapısını aralıyor. VKV Koç Özel Lisesi, Türkiye'de de öğrencilerini en iyi üniversitelere hazırlıyor. VKV Koç

Özel Lisesi'nin verileri, 2013-2014 akademik yılı mezunlarının yüzde 53'ünün yurtdışına gittiğini, yüzde 47'sinin ise eğitimlerine Türkiye'de devam etmeyi tercih ettiğini gösteriyor. Bununla birlikte birçok mezun, hem Türkiye'de hem de yurtdışında gidecekleri üniversitelerde burs kazanıyor. Alınan burslara bakıldığında, lisans eğitimi için yurtdışına giden öğrencilerin burs toplamının 2.1 milyon doları, Türkiye'deki üniversitelere yerleşenlerinkinin ise 353 bin doları bulduğu görülüyor.

ÇOK YÖNLÜ YETİŞİYORLAR

Kurulduğu günden bu yana 3.700'den fazla mezun veren VKV Koç Özel Lisesi'nin 2014 yılı ÖSYS sonuçları, 35 öğrencisinin mühendislik, 23 öğrencisinin iktisadi ve idari bilimler, 21

% 53

YURTDIŞINDA OKUYAN
MEZUN ORANI (2014)

% 47

YURTİÇİNDE OKUYAN
MEZUN ORANI (2014)

öğrencisinin sanat ve sosyal bilimler, 13 öğrencisinin hukuk, 10 öğrencisinin sağlık bilimleri, 4 öğrencisinin dil, 1 öğrencisinin sivil havacılık, 1 öğrencisinin de özel yetenek bölümlerine yerleştğini gösteriyor. Akademik anlamda en iyiler arasında yer almayı hedefleyen VKV Koç Özel Lisesi öğrencileri, derslerinin dışında da birçok alanda aktif olarak çalışıyorlar ve Afrika'dan göçün Türkiye üzerindeki etkileri konulu çalışmaların uluslararası yarışmalarında temsilinden Google Science Fair Ödülleri'ne, arkeoloji ve kültürel etkileşim kulüplerinden MUNDP'ye (Model Birleşmiş Milletler), matematik takımlarından yüzme takımlarına, onlarca sosyal sorumluluk projelerine kadar birçok etkinliğe katılım gösteriyorlar. Böylece öğrenciler, ilgi alanları çok daha geniş, çevrelerine duyarlı, her gelişmeyi takip eden, topluma

faydalı, özgün, objektif ve çok yönlü bireyler olarak yetişiyorlar. Bununla birlikte, VKV Koç Özel Lisesi'nde öğrenciler, gerekli izinleri alarak, kendi ilgi alanlarına göre istedikleri kulüpleri kurabiliyor ve ilgilendikleri alanlarda kendilerini geliştirebiliyorlar.

SINIR TANIMAYAN BİR TOPLULUK

Okulun öğrencilerin girişimlerine olan saygısı ve desteği, öğrencilerin VKV Koç Özel İlkokulu, Ortaokulu ve Lisesi'ne bağlılıklarını güçlendiriyor. Burada okumuş olmak, okulun öğrencileri için büyük bir topluluğun parçası olmak anlamına geliyor. Öğrencilerin çoğu, bu topluluğu farklı bir dünya bakışına sahip olan ve sınır tanımayan bir topluluk olarak tanımlıyor.

VKV Koç Özel İlkokulu, Ortaokulu ve Lisesi, eğitim hayatları boyunca öğrencilerine sosyal sorumluluk bilincini aşılayarak sosyal sorumluluğu onlar için bir hayat tarzı haline getiriyor. Böylece öğrenciler "Doğudan Batıya Basketbol" projesiyle 2011 yılından bu yana Hakkâri, Elazığ, Şanlıurfa, Erzincan, Erzurum, Mardin, Ljubljana, Belgrad, Üsküp ve Zagreb gibi farklı şehirlerden gelen sporcularla bir araya geliyor ya da "Hayal Okul" projesiyle Diyarbakır'da ilkokul çağındaki çocuklarla yaz kampı düzenleyerek, onlarla resim, spor ve sanat konularında çalışıyorlar. VKV Koç Özel Lisesi bu ve benzeri daha birçok sosyal sorumluluk projesine imza atarak hem kendilerini ve çevrelerini geliştiriyorlar hem de topluma yararlı bireyler oluyorlar.

GENÇLERİN YANINDA YÜRÜYÖRÜZ

Selen Aydınoglu
VKV Koç Özel Lisesi Müdürü

Bizim mükemmeliyetçilik anlayışımız okulda okuyan ve çalışanlarımızın ellerinden gelenin en iyisini yapmaları üzerine kurulu. İnsan devamlı gelişen ve öğrenen bir organizma olduğu için bireyin ulaştığı her yeni bilgi ve beceri seviyesinde elinden gelenin en iyisini yapmaya devam etmesi bir nevi devamlılığı olan bir mükemmellik mekanizmasını da beraberinde getiriyor. Mükemmeliyetin bu şekilde tanımlanmış olması bu okul camiasının tüm paydaşları ile bir "öğrenenler topluluğu" olarak ilerlemesine sebep oluyor. Herkes devamlı kendisini güncellemek ve geliştirmek durum ve fırsatında olduğu için son derece dinamik bir okul ortaya çıkıyor. Temel malzememiz de genç bireyler olduğundan "zamanın ruhu" denen şey hiç eksik olmuyor bu okulda. Durum böyleyken biz yetişkinlerin yapması gereken tek şey gençlerin önünde, arkasında durmak değil yanlarında yürümek. Biz de bu yürüyüşü hem seviyoruz hem de iyi yapıyoruz.

MEZUNLARI FARKLI ALANLARA YÖNELİYOR

VKV Koç Özel Lisesi'nin kuruluşundan bu yana mezun ettiği kişiler, farklı alanlarda uzman oldular. 2014 yılı mezunları ise ağırlıklı olarak mühendislik-mimarlık ve iktisadi bölümleri tercih etti.

VKV KOÇ ÖZEL LİSESİ ÖĞRENCİLERİNE ÇOK YÖNLÜLÜK KATIYOR

“OKUDUĞUM LİSE, HEDEFLERİMİ BÜYÜTTÜ”

Melis Gökarp, VKV Koç Özel Lisesi
11. sınıf öğrencisi

VKV Koç Özel Lisesi benim hayatımı değiştiren bir deneyim. Yalnızca “okul” olarak nitelendirmeyi doğru bulmuyorum çünkü bu okul farklı yönlerimi keşfetmemi sağlayan, beni her anlamda geliştiren bir kurum. Eğitimin yalnızca okulda değil, hayatımın her alanında olması beni etkiliyor. Oldukça yoğun bir temponun içinde kendimi her alanda donanımlı yetiştirmek için zamanımı dikkatli kullanıyorum. Bu okula ilk adım attığım güne kıyasla çok değişen bir benle karşı karşıyayım. Dört yıl öncesine baktığımda çok yol kat ettiğimi ve hayata bakışımın çok farklı olduğunu görüyorum. Artık ilgi alanları oldukça geniş, çevresine duyarlı, her gelişmeyi takip etmeye çalışan bir bireyim ve gelecekte topluma nasıl faydalar sağlamak istediğimi biliyorum. Kendimi keşfetmem okulun ilk yılından sonra hayatıma nasıl yön vereceğimi de belirledi. O güne kadar okulda birçok deneme yapma şansım oldu. Geniş aktivite yelpazesinden ilgimi çeken aktiviteleri deneyerek kendimi daha iyi tanıdım ve ilgimi çekenleri ilerlettim. Okuldaki ders seçenekleri sayesinde hem bir sosyal bilimci insanı, bir fen insanı, hem de bir sanat insanı olarak kendimi yetiştirebiliyorum. Tutkularının peşinden giden biri olarak derslerimin ilgi alanlarım doğrultusunda şekillenmesi eğitim hayatımı keyifle sürdürmemi sağladı. Okulumun ve öğretmenlerimin bu konuda çok büyük etkisi var.

“OKULUMUZ BİR MOZAİK DOKUYU BARINDIRIYOR”

Zeynep Ece Eşikara, VKV Koç Özel Lisesi, 12. sınıf öğrencisi

VKV Koç Özel Lisesi’nde sadece sınıfta değil, okulun her köşesinde öğrenilecek bir şeyler bulunuyor. Bu fırsatları değerlendirmek kişinin kendisine kalmış. Kanımca ben bu fırsatları iyi değerlendirdim. Ailem gibi gördüğüm tiyatrocular ve yazarlar ekibinin bir parçası oldum. İki sene üst üste Aydın ve Artvin’e yaz okulları düzenledim. Birçok projede yer aldım ve okulum bunları yaparken beni destekledi, ne yapmam gerektiğini dikte etmeden beni yönlendirdi, sorumluluk almamı sağladı. 18 yaş reşitliğe adım attığımız bir yaş, artık resmi olarak çocuk değiliz. Ben bu okula 14 yaşında girdim. Girdiğimden itibaren de çocuk muamelesi görmedim. Fikirlerime her daim değer verildi, ne istediğim, ne düşündüğüm soruldu. Değeri, önemimi kavradım. Okulumuzun bir başka güzelliği ise barındırdığı mozaik dokusu. VKV Koç Özel Lisesi, bir özel okul havasından çok İstanbul’u andırıyor. Farklı sosyal ve ekonomik çevrelerden gelen yüzlerce öğrenci var. Yatılı okuyan öğrenciler Anadolu kültürünü ve havasını beraberinde getiriyor. Her sene Mayıs ayında düzenlenen Talent Show’da bir caz parçasının ardından, türküye bütün salonun eşlik etmesi bu mozaik yapının en bariz göstergesi. Bu yapının oluşmasında ise Vehbi Koç Vakfı’nın emeği çok büyük bana göre.

“OKULUMA BAĞLILIK DUYUYORUM”

Ekin Dursun, VKV Koç Özel Lisesi
11. sınıf öğrencisi

Anasınıfından beri öğrenimini Koç’ta devam ettiren biri olarak okulumu, evime duyduğum kadar bağlılık duyuyorum. VKV Koç Özel İlkokulu, Ortaokulu ve Lisesi benim için bir çocukluk hikâyesi ve büyüme maceralarından oluşan uzun bir albüm. Bu okulda olmak dünya perspektifimi genişletti, okulun çeşitli sosyal imkânlarından faydalanmamı sağladı ve anadilime yakın bir seviyede kullanabildiğim İngilizce ile önüme farklı iletişim kanalları açtı. Uluslararası Bakalorya (IB) programında sahip olduğumuz ders seçenekleri, kütüphanede yaratılmış olan bilgi hazinesi, öğretmenlerin öğrencilere karşı olumlu yaklaşımları, aktivite seçimleri, spor takımları ve daha bir sürü örnek çok yönlülüğümü körükliyor ve kendimi farklı hissetmemi sağlıyor. Burada bence en güzel kısım, az önce saydığım etkinliklerin sayısının artırılmasının tamamen öğrencinin elinde olması. Örneğin, ben bugün felsefeyle ilgili bir öğrenciysem, gerekli izinleri alarak diğer istekli öğrencilerden oluşan bir felsefe kulübü kurabiliyorum veya okulda üzerine dikkat çekilmesi gereken ortak bir problem olduğunu düşünüyorsam çözmek için uğraşabiliyorum. Herkes bu girişimlerine saygı duyuyor. Okuldaki yaşamımın kalitesi ve mutluluğum benim bu konudaki çalışmalarımı doğru orantılı olarak değiştiriyor. VKV Koç Özel Lisesi bana bu iradeyi ve seçme hakkını veriyor. Bu da benim okula karşı duyduğum bağlılığı güçlendiriyor.

VKV KOÇ ÖZEL LİSESİ'NDEKİ EĞİTİM İLE “HER ŞEY MÜMKÜN”

“İSTEDİĞİNİ OLABİLİRSİN!” GÜVENİNİ AŞILIYOR

Rayka Kumru,
VKV Koç Özel Lisesi Mezun

VKV Koç Özel Lisesi'nde okumuş olmak benim için büyük bir topluluğun parçası olmak, farklı bir dünya bakışına sahip olmak ve sınır tanımamak anlamına geliyor. Okulunuz size akademik başarı kadar, sosyal sorumluluk projeleri ve farklı aktivitelerde yer alma fırsatı tanıdığı zaman, bunu bir hayat tarzına çevirmek çok normal geliyor. IB Diploması programı, Gençlik Ödülü, müzik ve spor kulüpleri lise döneminde parçası olduğum alanlardı. Akademik anlamda hiçbir zaman çok hırslı olmadım. Benim için lise hayatım boyunca IB dergisi editörü olmak, gençlik ödülüne katılmak ve sosyal sorumluluk projeleri hep daha ön plandaydı. İngilizce derslerinde okuduğumuz kitapların hem hayata bakışım hem de kariyer seçimim üzerinde dolaylı da olsa ciddi bir etkisi olduğunu düşünüyorum. İçinde bulunduğumuz eğitim şartlarına kıyasla, okulumuz birçok anlamda önümüzdeki sınırları kaldırmayı hedeflemiş bence. “İsteddiğini olabılırsın” düşüncesi bence bir gencin hayatına yapılabilecek en iyi yatırımlardan biri. Direkt ve dolaylı olarak neye merakım olduğunu en çok lise döneminde fark ettim sanırım. İnsan hakları, eğitim, sosyal sorunlar ve kimlik konularına ilgin en çok bu dönemde ortaya çıktı. Eğitim hayatım boyunca okuldaki herkesin beni desteklediğini bilmek bana hep özgüven verdi ve bana “Tamam, doğru yoldayım” dedirtti.

“LİDERLİK VASIFLARIMI BURADA KAZANDIM”

Pelin Kıvrak - Yale Üniversitesi
Doktora, VKV Koç Özel Lisesi Mezun

Lisede yatılı olarak okuduğum dönemin liderlik vasıflarımın ve akademik hayatta programlı ve düzenli çalışma yeteneğimin gelişmesindeki katkıları yadsınamaz. Lisemizin haftalık gazetesi editörü olarak çalıştığım 3 yılın ardından gittiğim Harvard Üniversitesi'nin haftalık gazetesinin sanat editörü olarak görev yaptım ve bu görevim süresince lisede kazandığım zaman yönetimi becerilerimin epey faydasını gördüm. Öte yandan severek okuduğum bölümü seçmede aldığım çok yönlü eğitimin büyük katkısı olduğunu düşünüyorum. Bununla birlikte bir konuya ya da esere aynı anda pek çok disiplinin öngördüğü merceklerden bakarak akademik hayatta söz sahibi olmamı sağlayacak yenilikçi bakış açıları getirebilmemin temellerini VKV Koç Özel Lisesi'nin her türlü düşünsel süreçte özgürlüğü ve yaratıcılığı esas alan eğitim sistemi ve IB programının aynı doğrultudaki sistemi sayesinde inşa ettim.

VKV Koç Özel Lisesi'ndeki eğitim kadrosunun desteği sayesinde kendimle ilgili birçok şey keşfettim ve hayatımın her evresinde insana dair bir şeyler öğrenmenin ve onları insanlara öğretmenin beni hayattaki pek çok şeyden ve yapabileceğim diğer mesleklerden daha çok heyecanlandırdığını gördüm. Bundan sonra bu heyecanı gerek yazılarım, hikâyelerim, makalelerim; gerekse verdiğim derslerle öğrencilerim ve çevremle paylaşabilmeyi amaçlıyorum.

“DENEYİMİ TEK KELİMEYLE ÖZETLEMEK ZOR”

Mistral Contrastin - Cambridge
Üniversitesi, VKV Koç Özel Lisesi Mezun

Hayatımın dört senesini VKV Koç Özel Lisesi'nde geçirdim ve bunun tek kelimeyle özetlenebilecek türde bir deneyim olduğunu düşünmüyorum. Her zaman bilgiye aç bir bireydim ve VKV Koç Özel Lisesi'nde ilk defa kendimi bu konuda tatmin edebildim. Öğretmenlerin anlattıkları konulara tutkusu ve ders aralarında bile o konulardan çok daha fazlasını konuşabilmek beni hep motive etti.

Bunun yanı sıra okulumuzdaki insanların çeşitliliği de güzel bir çalışma ortamı sağladı. Lisede tanıştığım arkadaşlarımdan hepsi bugün bambaşka şeyler yapıyor. Bazıları dünyanın en iyi üniversitelerinde iktisadi bilimler okurken başkaları kendilerini sanata adanmış. Lisenin öğrencilerini tek bir yöne kanallama etmemesi güzel bir şey. Bu çeşitliliği kendi içimizde de görüyoruz. Ben bir gün bilgisayarla uğraşırken bir sonraki gün okulun fotoğraf stüdyosunda çekimler yapıyordum. Benim için bu çeşitlilik harika bir deneyim oldu.

VKV Koç Özel Lisesi'ne gitmemiş olsaydım kendimi Cambridge Üniversitesi'nde okurken bulabiliyordum bilmiyorum. Bunu yetenek bağlamında değil, okulun bana verdiği “Her şey mümkün” vizyonundan dolayı söylüyorum.

Duyarlılığı ve Cesareti İle Şehri Değiştiriyor

MUHAMMET KÖSLE YAŞADIĞI ŞEHİR OLAN BURSA'DA TOPLUMSAL SORUMLULUK DUYGUSUYLA ŞEHRİN SORUNLARINI GAZETEDEKİ KÖŞESİNE TAŞIYOR VE BU SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNDE ÖNEMLİ BİR ROL ÜSTLENİYOR.

Bursa Tofaş Fabrikası Boya Üretim Müdürlüğü'nde çalışan Muhammet Köşle yaşadığı mahallesini ve şehirdeki olumsuzluklara karşı sessiz kalmayan sorumlu bir vatandaş. Şehrin düzeniyle ilgili gördüğü tüm aksaklıkları önceleri Bursa'nın yerel bir gazetesinde, yazıları ses getirince de Hürriyet Gazetesi'nin Bursa ekinde anlatmaya başladı. Hem bu sorunları dile getirmekten hem de onların çözümlendiklerini görmekten büyük bir keyif aldığını belirten Muhammet Köşle, hem şehrin yöneticilerinin hem de şehrin sakinlerinin takdir ve övgülerini kazanıyor.

Bursa'nın yerel bir gazetesinde şehirde gördüğünüz aksaklıkları yazıyorsunuz ve "mahallenizin sorunları"na dikkat çekiyorsunuz. Bursa'yı geziyorsunuz ve gördüklerinizi anlatıyorsunuz. Bu duyarlılık, bu sorumluluk nasıl ortaya çıktı? Çevreme karşı olan duyarlılığım, Albert Einstein'ın "Dünya, kötülük yapanlar yüzünden değil, yapılan kötülüklere seyirci kalıp hiçbir şey yapmayanlar yüzünden tehlikeli bir yerdir" sözüne uyuyor. Ben gördüğüm olumsuzluklara karşı seyirci kalmıyorum ve yaptığım çalışmalardan keyif alıyorum.

Bu tür duyarlı vatandaşların arka planına baktığımız zaman, ailelerinden aldığı eğitimin bunda büyük bir etkisi olduğunu görüyoruz. Siz bu anlamda nasıl bir çocukluk geçirdiniz? Hep böyle sorumluluk sahibi bir insan mıydınız?

Bu hassasiyetin gelişmesinde ailenin rolü konusunda ben de bu tespite bir örneğim diyebilirim. Özellikle annem; tertip, düzen ve temizlik anlamında aşırı titizdir. Çocukluk yıllarımda annem, dışarıdan eve her girdiğimizde ne babamı, ne ablamı, ne kız kardeşimi ne de beni ayaklarımı yıkamadan asla odalara sokmazdı. Her gün bize kıyafetlerimizi değiştirtirdi. Dolayısıyla ben, annemin hastalık derecesindeki titizliğinin hep güzel taraflarını aldım ve daha da güzelini aileme yansıttım. Onlara model oldum. Ailecek çevremize yarar sağlama kanadında olmayı görev bildik. Dışarısını da evimiz gibi kullananlardan olduk.

Bursa'nın sorunlarına dair tespitlerinizi Bursa'daki yerel gazete ile paylaştığınızda nasıl bir tepki aldınız?

İlk yazımı çevremle paylaştığımda birçok arkadaşım "Senin işin az geliyor galiba!", "Belediye hakkında yazmışsın. Bunlar adamı rahat bırakmaz. Takarlar sana. Demedi deme sonra!" gibi çıkarımlarda bulundular. Açıkçası bunları hiç önemsemedim. Sonrasında ise, yıllardır sıkıntılı bir şekilde bekleyen bir konunun, yazımın baskıya çıktığı günden iki gün sonra yapıldığını gördüm. Kendimce "Bu bir başarı öyküsü" dedim ve yeni çalışmalarımı başlattım.

Bursa'daki çalışmalarınızla ne tür aksaklıkların giderilmesine ön ayak oldunuz?

UEDAŞ'ın açıkta bırakılan aktif enerji kablolarının toplatılması, devrilmek üzere olan elektrik direklerinin değiştirilmesi, göçen asfaltların, kaldırımların, duvarların onarılması, göçmek üzere olan yapıların yıktırılması, kavşak açılması, yol yapılması, yaya üst geçidi tamiri, yaya geçitlerine denk düşen yüksek kaldırımların kestirilmesi, hastane, cadde ve sokak levhalarındaki

Ben, annemin hastalık derecesindeki titizliğinin hep güzel taraflarını aldım ve daha da güzelini aileme yansıttım. Onlara model oldum.

yanlışların giderilmesi gibi yüzlerce aksaklığın giderilmesine ön ayak oldum. Akabinde Valimiz Münir Karaloğlu, CHP Bursa Milletvekili Sayın Kemal Demirel, ilimizde dönemin Emniyet Müdürü Tahsin Demir, Emniyet Müdür Yardımcısı Adil Yıldız, Bademli Rotary Kulübü ve Uludağ Üniversitesi Besin Hijyeni Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Mustafa Tayar'ın takdirlerini aldım. Bu sırada dostlarımın ve arkadaşlarımın da övgüleriyle mutlu oldum.

Bursa için bu yaptıklarınız aslında tam bir "sorumlu ve katılımcı vatandaşlık" örneği. Bu konuda etrafınızda örnek aldığınız ya da sizi örnek alan kişiler var mı?

Eşim bu konularda bana çok destek vermiyor, "Bir gün sana bir zarar verecekler, bırak böyle işlerle uğraşmayı" diyor. 18 yaşındaki kızım ve 13 yaşındaki oğlumun hayata karşı olan duyarlılıkları beni geçecek gibi gözüküyor. "Körle yatan şaşı kalkar" misali birçok dostumun da çevreye bakışları değişiyor ve bu hassasiyete sahip olan dostlarımın sayıları da her geçen gün artıyor.

Bu konuda çevrenizden nasıl tepkiler alıyorsunuz?

Yaptığım iş gerçekten çok yorucu ve meşakkatli. Birilerini para ile bu tür işlerde vazifelendirseniz dahi, onlar Bursa'nın neredeyse her noktasına ayak basarak bu işleri yapmaz. Bu tür işler sizi yorarken dinlendirebilmeli. İşte bu ince noktayı yakalayabiliyorsanız sıkıntı olmuyor. Bu nedenle bu süreçte hep aşk kanadında olmak lazım. Bazı insanlar, menfaatlerimize olan hizmet sunumlarına sevgisini katamıyor

-01- Bursa Tophane Semti'ndeki 6. Kavaklı Sokak'ta bulunan göçük riski olan bina yıktırıldı.

-02- Osmangazi Belediyesi'nin duvarında olan 'Ulubatlı Has. Bulvarı' levhasının ismi 'Ulubatlı

Hasan Bulvarı' doğru yazılarak yerine asıldı.

-03- Okçu Baba Türbesi önünde (Osmangazi Hz. Türbesi yanında) aylardır duran trafik işaret levhası kaldırıldı.

YAZILARIYLA BURSA'NIN SORUNLARINI ÇÖZDÜ

1358

MUHAMMET KÖSLE'NİN
GÜNDEME TAŞIDIĞI
PROJELERİN TOPLAMI

817

1358 PROJE İÇERİSİNDE
DÜZELTİLEN
SORUNLARIN SAYISI

ya da önemsemiyor. Bu zorlukların karşısında aldığım takdirlerin yanı sıra, polis, zabıta ve bazı vatandaşların sert tepkilerine de maruz kaldığım anlar oldu. Bu üzücü şeyler bile bana doğru yolda olduğumu tarif ediyor. Çünkü tabiri caiz ise; bam teline basılınca böyle oluyor demek ki!

Tofaş'ın ve genel olarak tüm Koç Topluluğu'nun toplumsal sosyal sorumluluğa verdiği önemi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Tofaş'ın tüm çalışanlarına yönelik olarak vermiş olduğu on binlerce saatlik eğitim notlarının mahsullerini fabrika içinde çok rahatlıkla gözlemleyebiliyoruz. Keza; Koç Holding'in ülkemiz menfaatlerine olan yüzlerce projesi milyonlarca kişi tarafından takdir alıyor. "Ülkem için Engel Tanımıyorum" projesinin de bu konularda ayrı bir değer kattığını düşünüyorum. Koç Topluluğu'ndaki bu ve benzeri projeler benim çalışmalarımın da kalitesini artırıyor.

Önce Hayalini Kuruyor, Sonra Cama Hayat Veriyor

RENKLİ CAM ÇUBUKLARI ERİTİYOR, ONLARDAN ÇEŞİTLİ FİGÜRLERDE TAKILAR, BİBLÖLAR VE CAM BONCUKLAR YAPIYOR. ARÇELİK KOMPRESÖR FABRİKASI'NDA 2003 YILINDAN BU YANA GİRİŞ KALİTE ELEMANI OLARAK ÇALIŞAN ÇETİN ULU, CAM SANATIYLA UĞRAŞIYOR VE ESERLERİ BÜYÜK İLGİ ÇEKİYOR.

Asıl işi, Arçelik Kompresör Fabrikası'nda giriş kalite elemanı olarak çalışmak. En büyük hobisi ise cam sanatıyla ilgilenmek. Dört yıldır camı eriterek ona hayat veren Çetin Ulu'nun sanata olan ilgisi aslında çok daha öncelerde, ortaokul döneminde başladı. Ulu, görsel sanatlara olan yatkınlığını da bu dönemde keşfetti. "En başarılı olduğum ve 100 alabildiğim tek ders resimdi" diyen Ulu, bu konuda herhangi bir özel eğitim almamış olsa

da lise döneminde beceri gerektiren derslerinde başarısını sürdürdü. 20 yaşındayken bir arkadaşının kendisine aldığı resimden çok etkilenecek bu alanda çalışmalar yapmaya başlayan Ulu, zamanla başka bir sanata yöneldi. Belediyenin cam boncuk yapımı kurslarını izledi ve kendi kendine bu işe koyuldu. Zamanla kendini geliştiren Ulu'nun eserleri bugün Odunpazarı'ndaki el sanatları çarşısında beğeni topluyor.

“Uzun zaman harcadığım resim çalışmalarından sonra cam sanatı benim için çok daha büyüleyici hale geldi” diyen Ulu, cam sanatını öğrenme ve uygulama aşamasındaki zorluğu resme verdiği emek ve zaman sayesinde aştığını ifade ediyor. Her anını cam sanatıyla uğraşarak geçirdiğini dile getiren Ulu, bu sanatın diğerlerinden farklı olan bir yönü olduğunu vurgulayarak, cam sanatının farkını şu sözlerle açıklıyor: “Şekli olmayan bir maddeyi kısa sürede yüksek sıcaklıkta alev içinde sihirli bir şekilde sanat eserine dönüştürürken izleyenlerin adeta büyülandıklarını, sanatın icra edildiği ana tanıklık etmenin verdiği huzur ve mutluluğu yüzlerinde görebiliyorsunuz. Pek az sanat dalında sanatın icra edildiği anı başından sonuna görebilirsiniz.”

Eskişehir’in güldüren ve düşündürten yüzü Nasreddin Hoca’nın fıkralarını eserlerine taşıyan ve bu çalışmalarla çok beğeni gören Ulu’nun diğer eserleri çeşitli takılar, biblolar, cam boncuklar... Çalışmalarına başlamadan önce eseriyle ilgili uzun bir düşünme aşaması geçiren Ulu, üretim sürecini şu sözlerle anlatıyor: “Yeni bir çalışma yapmadan önce düşündüğünüz çalışmayı kafanızda en güzel şekilde hayal edip birkaç gün onunla yatıp kalkıyorsunuz. Sizin için önemli ve yeni bir çalışma yapıyorsanız, öncesinde hayalinizde onu başarmalısınız.”

ESERLERİNİ EL SANATLARI ÇARŞILARINDA SERGİLİYOR

Önce tarihi Odunpazarı evlerinin olduğu bölgede, şimdi yine kurduğu atölyede çalışmalarını devam ettiren Ulu, o bölgedeki el sanatları çarşılarında eserlerini turistlerin beğenisine sunuyor ve bundan maddi katkı sağlıyor. Sanatını geliştirmek için internetten dünyaca ünlü birçok sanatçıyı izlediğini dile getiren Ulu, cam sanatı konusunda dünyada tanınan cam sanatçıları Gianni Toso ve Martin Janecky’nin çalışmalarını takip ettiğini belirtiyor.

Cam işlemeciliği tekniğine gelince, Çetin Ulu, şalümo, propan gazı ve oksijenin birleşmesiyle oluşan 1200 derecelik alev çalışmasını kullanıyor. Ulu, çok yüksek sıcaklıkla çalıştı-

Çetin Ulu, şalümo, propan gazı ve oksijenin birleşmesiyle oluşan 1200 derecelik alevle eserlerine hayat veriyor.

Çetin Ulu, çalışmalarında daha çok hayvan figürlerini kullanıyor.

Uzun zaman harcadığım resim çalışmalarından sonra cam sanatı benim için çok daha büyüleyici hale geldi.

ğı için sanatını yaparken öncelikle kendini korumaya dikkat ediyor ve şunları sözlerine ekliyor: “Alev çıplak gözle bakılması sakıncalı. Bu nedenle zararlı ışınları süzen didymium gözlük kullanıyorum. Oksijen ve propan tüpü için ise, emniyet valfleri, basınç saatleri bulunuyor. Havalandırma sisteminin olması da gereklilikler arasında.”

Cam sanatında kendisini daha da geliştirmeyi ve şartlar oluştuğunda sergi açmayı istediğini dile getiren Ulu, cam sanatı gibi dikkat, beceri ve görsel yetenek gerektiren bir sanat ile iç içe olmasının işine de olumlu yansıdığını belirtiyor ve “Kalite güvence bölümünde uzun yıllar çalışmamda katkısı olduğunu düşünüyorum” diyor.

Bir Haftada Beş Bin Kilometre

ARÇELİK ÇERKEZKÖY İŞLETMESİ MALİ İŞLER DEPARTMANI'NDA ÇALIŞAN MUSTAFA ÖZER, KARAYOLU İLE GİTTİĞİ İTALYA'DA, DÜN VE BUGÜNÜN BİR ARADA YAŞANDIĞI ÜLKEYİ YENİDEN KEŞFETTİ. DÖNÜŞ YOLUNDA KARŞILAŞTIĞI SÜRPRİZLE İSE ŞİRKETİYLE BİR KEZ DAHA GURUR DUYDU.

Bir anne ve baba için çocukları dünyanın en değerli varlığıdır. Onların mutluluğu ile sevinir, sıkıntıları ile üzülürler. Onların bir başarısını görmek için gerekirse günlerce uyumaz, en mutlu oldukları anda yanlarında olmak için gerekirse binlerce kilometre yol kat ederler. İşte bizim İtalya maceramız da böyle bir sebeple başladı. Tekirdağ Belediye Konservatuarı yıldız folklor ekibinde olan oğlum Arda, İtalya'da bir halk dansları festivaline katılacaktı. Onun bu heyecanını paylaşmak ve her zaman yanında olmak istediğim için bu yolculuğa katılmaya karar verdim. Yolculuğumuz 15 Haziran günü, sabaha karşı saat üç civarında başladı. Edirne üzerinden Bulgaristan-Sırbistan-Hırvatistan-Slovenya'dan geçerek İtalya'ya ulaştık. Nihayet dört gün kalacağımız festivalin yapılacağı şehir Lido Di Jesolo'daydık. Şehrin, İtalya'nın en bilinen tatil beldelerinden biri olduğunu öğrendik. 15 kilometrelik nefis bir kumsal, oldukça temiz, düzenli ve planlı bir şehir... Düz bir alana yerleşmiş olan şehrin birbirine paralel oldukça şık caddeleri ve hareketli yaşamı gerçekten harika bir tatil beldesinde olduğumuzu gösteriyordu ve bu düz yerleşim bisiklet kullanımına da imkân sağlıyordu. Tabii bu keyiften biz de mahrum kalamazdık.

Daha ilk gittiğimiz akşam dayanamayıp bisikletleri kaparak yollara düştük. Bu ilk gün bile bize yeterdi ama gezimiz daha yeni başlamıştı. İkinci gün festival günüydü ve biz bayraklarımızı kapıp festival alanında erkenden yerimizi almıştık bile... Çocuklar sahnede ülkenin en ritmik folklor oyunlarıyla herkesi coştururken biz de Türk bayraklarımız ile yerimizde duramıyorduk. Sadece biz değil, farklı ülkelerden birçok insan; müziğin ve dansın evrensel diline kendini kaptırmış eğleniyordu. Tam anlamıyla bir kültür kaynaşması yaşıyorduk ve bu dünyanın geri kalanına da, aslında nasıl bir dünya istediğimize dair bir mesaj veriyordu.

RÜYA KENT: VENEDİK

Festival bitmişti ve biz artık İtalya'yı yeniden keşfetmeye hazırдық. İlk günkü durağımız Venedik'ti. Daha feribot-tayken bizi karşılayan saat kulesi ve kilisenin mimarisi benzersiz bir şehirde olduğumuzu müjdeliyordu. San Marco Meydanı, kilise, saat kulesi, Güzel Sanatlar Akademisi, Rialto Köprüsü, gondollar, kanallar... Sanki bir rüyadaydık. Venedik eski bir ticaret merkezi ve bunun izleri de hemen hemen her yerde görülüyor. Hiçbir yerde göreme-

yeceğiniz, çok şık, zevkli, renkli hediyelik eşyaları bu şehirde bulabilirsiniz. Cam adası diye bilinen Murano'daki cam atölyelerini gezerken işçiliği görüp hayran kalmamak mümkün değil. Bu arada gondola mutlaka binin, bir klasik olsa da etrafı bir gondoldan izlemenin keyfi, dünyanın hiçbir yerinde kesinlikle bu şehirdeki gibi olamaz...

PİSA'DA EĞLENCELİ DAKİKALAR

Bir sonraki durağımız Pisa Kulesi idi... Herkesin düzeltmeye çalışırken fotoğraflarından aşına olduğumuz bu kuleyi yakından görmek ve benzer klişe bir fotoğrafı çekmek çok eğlenceli bir deneyim oldu hepimiz için. Şehri biraz dolaşip, alışveriş yaptıktan sonra yeni durağımız Floransa'ya doğru yola çıktık. Böyle küçük bir şehrin bu kadar köklü bir tarihi nasıl içine sığdırdığına ve bunu hala koruyabiliyor olduğuna şaşımamak mümkün değil. İnsan ken-

Mustafa Özer, 4 günlük İtalya tatilinde ülkenin büyüsunün herkesi içine alacağını söylüyor.

İstanbul'dan yola çıkarak İtalya'ya giden Mustafa Özer, Venedik'i gezecek olanlara mutlaka gondola binmelerini öneriyor.

dini yüzyıllar öncesine gitmiş gibi hissediyor. Duomo Katedrali, Vaftizhane, Davut Heykeli ve adını sayamadığım onlarca eser insanı tarihte bir yolculuğa çıkarıyor. Bu şehirde fotoğraf makinesini elden bırakmak ne mümkün...

Floransa'dan sonraki durağımız ise aşıkla şehir Roma'ydı. İlk durağımız Collesium; muazzam bir yapı, çok güçlü kalın duvarlar, merdivenler ve arenanın ihtişamı ile bizi güçlü hükümdarların hüküm sürdüğü o günlere geri götürüyordu. Sanki her yandan eli kanlı kılıçlarıyla, gladyatörler çıkacakmış gibiydi. Bilmem bu korkudan mıdır çıkışı bile zor bulduk.

Bundan sonraki durağımız Vatikan için yanlış bir gün mü seçmiştik yoksa her zaman mı böyleydi bilmiyorum. Etraf çok kalabalıktı, dünyanın dört bir tarafındaki Hristiyanlar başta olmak üzere birçok insan Vatikan'ın görkemli yapısını görmek için oradaydı. Bu denli ihtişamlı, şatafatlı ve görkemli bir yapının karşısında insanın şaşkınlığını gizlemesi mümkün değil. Abartılı oymalar, heykeller, tavan süsleri ve yazılar, yerdeki mermerden tavandaki aydınlatmaya kadar her şey bu görkemli yapıya layık olmak için çalışıyor du sanki.

"ŞİRKETİMLE GURUR DUYDUM"

Dönüş yolculuğunda Hırvatistan'ın başkenti Zagreb'e de bir uğrayalım dedik. Zagreb'in en meşhur Jelacic Meydanı'nı gezerken çok hoş bir sürpriz bizi bekliyordu. Önce meydana büyük bir tır ve etrafında geniş bir kalabalık olduğunu gördüm. Yaklaşık Beko bayraklarını görünce içimi bir sevinç kapladı. Sanki yurt dışında bir tanıdıkla karşılaşmış gibiydim. 2015 İspanya Basketbol Turnuvası sponsorlarından biri olan Beko'nun açtığı standın önünde durdum ve üzerlerinde Beko tişörtü olan çalışanlara merhaba dedim. Türkiye'den olduğumuzu ve benim Beko'da çalıştığımı duyunca oldukça sevindiler. Ekibimizdeki çocuklara birçok hediye veren Beko standı çalışanları ile bir fotoğraf çektimyi de ihmal etmedik. Bu karşılama, çalıştığım Topluluk ile ilgili bir kez daha gurur duymama vesile oldu.

Her güzel şey gibi bizim seyahatimizin de bir sonu vardı ve o gün gelip çatmıştı. Yolculuğumuz boyunca neredeyse beş bin kilometre yol kat etmiştik. Şişen ayaklar, yorgunluk ve sevdiklerimizden ayrı geçen günlere rağmen son derece dolu dolu bir tatil geçirmiş ve keyifli bir yolculuk yapmıştık. "Yorulduk ama gördüklerimiz, yaşadıklarımız yorgunluğumuza değdi" cümlesi otobüsten inen herkesin dilindeydi...

DAMAK TADININ, AŞKIN, SANATIN VE İNANCIN ÜLKESİ: İTALYA

İtalya deyince akla tek bir şey gelmiyor. Mutfağından, güney sahillerine, moda şehri Milano'dan Como Gölü'ne kadar gezilecek bir dolu yer uzun bir ilgiyi hak ediyor.

01

Yaz tatili için Amalfi Kıyıları

İtalya'nın güneyindeki Napoli ve Salerno körfezleri arasında Tiren Denizi'ne uzanan Sorrento yarımadası ve yarımada açıklarındaki Capri adası; sadece İtalya'nın değil, tüm Avrupa'nın en gözde tatil merkezlerinden. Yolunuz yazın İtalya'ya düşerse Amalfi kıyıları size eşsiz bir tatil sunabilir.

02

Moda Turu için Milano

İtalya size sadece deniz ve kültür turizmi değil aynı zamanda moda turizmi imkânı da sağlıyor. Milano'da dünyaca ünlü, birbirinden değerli markaların eşine rastlayamayacağınız mağazalarında alışverişin tadını çıkarabilirsiniz.

03

Como Gölü'nün Daveti

Lombardiya kıyılarında "dolce vita" için ilk akla gelen adres Como Gölü, dingin bir tatil hayali kuranları bekliyor. Roma Dönemi'nden beri aristokrat ailelerin gözde lokasyonu olan Como Gölü'nün eşsiz güzelliği içinizi ısıtacak.

04

Limondan Eserler

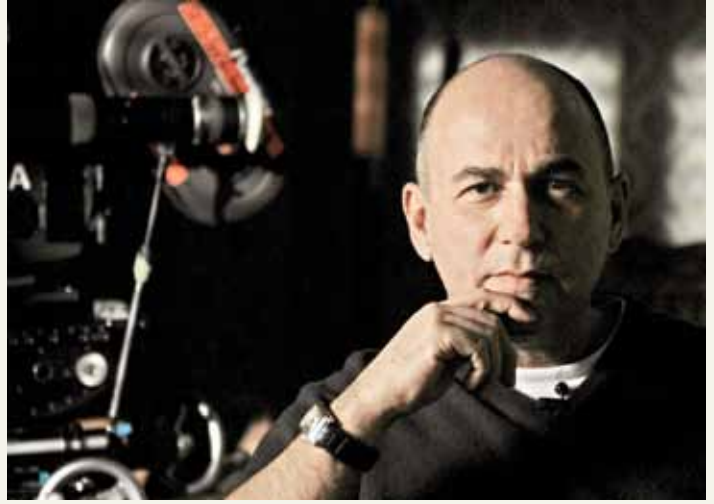
İtalyan mutfağının bildiğimiz pizza ve makarna çeşitleri ve sahil kentlerinin klasik deniz ürünlerini mutlaka denemelisiniz. Ancak yöresel tat tutkunu iseniz limon memleketinde sizleri bekleyen lezzetler arasında limonlu profiterol ve limon likörlü geleneksel baba tatlısı not edilebilir.

Atilla Dorsay'ın Gözünden Türk Sineması

İKSV YÜRÜTME KURULU VE SİYAD KURUCU ÜYESİ VE ONURSAL BAŞKANI ATILLA DORSAY, TÜRKİYE'DE SİNEMA ELEŞTİRİLERİYLE ALANINDA ÖNE ÇIKAN EN ÖNEMLİ İSİMLERDEN BİRİ. ULUSLARARASI SİNEMA YAZARLARI FEDERASYONU'NUN DA TÜRKİYE TEMSİLCİSİ OLAN DORSAY, TÜRK SİNEMASININ UNUTULMAYAN SAHNELERİNİ, ESKİ VE YENİ İDOLLERİNİ BU AYKI BAKIŞ AÇISI BÖLÜMÜNDE YORUMLUYOR VE BİZİ TÜRK SİNEMA TARİHİNDE KISA BİR GEZİNTİYE ÇIKARIYOR.

Ferzan Özpetek Sineması

“FERZAN ÖZPETEK, BİR SİNEMA ÜSTADİ”

Kaderin cilvesi, onu daha İtalya'ya gitmeden tanıdım ben... Sine-maya tutkun heyecanlı bir genç adamdı. Ve bunu meslek edinmeye kararlıydı.

Kararını uyguladı. 1959 doğumlu sanatçı, 1976 yılında, demek ki daha 17 yaşında İtalya'ya göçtü ve Roma'da sinema eğitimi aldı. Hem yönetmenlik, hem de sanat tarihi ve kostüm dallarında... Ve sonrasında Ricky Tognazzi, Lamberto Bava, Francesco Nuti, Sergio Citti, Marco Risi gibi birçok yönetmenin filmle-rinde asistanlık yaptı.

Bu uzun çalışma yılları, ona İtalyan sinemasının tüm kapılarını açtı. Ama bir şeyi hiç ihmal etmedi: ait olduğu asıl kültürü unutmadı, Türk olduğunu hep hatırladı ve hemen tüm filmlerinde bizden öğelere yer verdi. Hikâyede, dekorda, müzikte Türk

öğeleri kullanmak, onun için yeni usül bir oryantalist tavır değildi, iki kültür arasında bir köprü kurmaktı. Ferzan bunu çok iyi başardı.

İtalya'daki 20. yılında yaptığı ilk filmi Hamam, gerçekten bir büyük çıkıştı. Ölen teyzesinin İstanbul'da sahibi olduğu hamam nedeniyle ülkemize gelen, aile hayatında mut-suz Francesco, burada Türk usulü yaşamı, konukseverliğimizi, türlü-çeşitli adetlerimizi öğrenir ve derin İstanbul'u keşfeder. Bence hala Ferzan'ın en iyi filmi olarak kalan ve -ondan özür dileyerek!- 100 Yılın 100 Türk Filmi kitabıma aldığım tek Özpetek filmi olan!...

Ama o artık gerçekten bir sinema ustasıdır. Ve tüm filmleri izlenmeye değer. Bu Türk-İtalyan (veya tersi) yönetmene selam ve sevgileri-mizle...

Nuri Bilge Ceylan Sineması

CANNES'IN MÜDAVİMİ: NURİ BİLGE CEYLAN

Artık Cannes'in tam bir müdavimi, bu en önemli festivalin sayılı gözdelelerinden ve her filmiyle ağırlamak istediği evrensel sanatçılardan biri o. Daha 1995'teki kısa filmi Koza'dan başlayarak, tüm filmlerini Cannes'a yollamış ve kabul ettirmişti. Biri dışında: Mayıs Sıkıntısı (1999) Berlin'e gitmişti. Ve -oradaydım, biliyorum- beğenilmemiş, özellikle Alman eleştirmenlerden puan alamamıştı. Ve ülkesine ödölsüz dönen tek Ceylan filmi olmuştu. Sanırım o dersini aldı ve sonrasında, kendisine hep sevgiyle kucak açan Cannes'ı yeğledi. Böylece Uzak, İklimler, Üç Maymun ve Bir Zamanlar Anadolu'da hep ödüllere

boğuldular. Kimi zaman birden fazla... Örneğin 'Uzak' o yıl (2003) hem Jüri Büyük Ödülü (ikincilik sayılabilir), hem de Muzaffer Özdemir ve Mehmet Emin Toprak'ın paylaştıkları en iyi oyuncu ödülü almıştı. Üç Maymun'la yine çok değerli bir en iyi yönetmen Altın Palmiye'sini Faye Dunaway'in elinden "güzel ve yalnız ülkeme" diyerek almıştı.

Bir Zamanlar Anadolu'da ise yine bir Jüri Büyük Ödülü getirmişti. Ama elbette Kış Uykusu'nun ödülü, en güzeliydi. Bu filmin, hem de üç saat yirmi dakikalık uzunluğuna rağmen, Jane Campion Başkanlığı'ndaki jüriden Altın Palmiye- En İyi Film ödülünü alması, sinemamızın en büyük başarısıydı. Ve bu yıl kutladığımız 100. yılı tam anlamıyla taçlandırıyordu. Sanatçı ödülünü iki büyük Hollywood devi, yönetmen Quentin Tarantino ve oyuncu Uma Thurman'ın elinde aldı. Kendi adıma şunu ekleyebilirim: Kış Uykusu'nu 100 Yılın 100 Türk Film kitabının şu günlerde çıkacak olan yeni basımına aldım. İlk basımda yoktu, çünkü kitap Şubat 2014'te çıkmıştı. Ama bu harika filmin bu toplama girmesi elbette şarttı. Böylece Ceylan'ın artık bu toplamda tam dört filmiyle yer alması, beni ayrıca mutlu ediyor.

İlk Komikler

"NE KADAR SEVMİŞTİK ONLARI..."

Yeni yeni bir büyük yatırım alanına dönüşen, kalabalık bir toplumun tek eğlencesi olan, onu dünyaya açan, sanat yoluyla eğiten ve tüm özlemlerine karşılık veren sinema sanatının en sempatik, en güleç yüzlü, en mutluluk dağıtan yüzleri ve adlarıydı onlar... Yani ünlü ve popüler komiklerimiz... Örneğin şu resimdeki üçü... Öztürk Serengil (1930- 1999). Bir kaynağa göre 400 kadar film ve oyunda rol almıştı. Gerçek bir rekor olmalı! Aydınlarımızın 'avam' bularak hiç sevmeyişi bu oyuncu (ki zaten genel olarak Yeşilçam'ı da sevmemişlerdi), halkın kalbinde yer tutmuştu. Tuhaf fiziği, kılıksız görünümü, kendine özgü selamı ve en çok "yeşseeee" deyişile... TV'nin olmadığı bir dönemde küfürleri de kimseye batmıyordu. TRT çıktığında ise, onun filmlerini makassız

göstermek bir sorun olacaktı. Sadri Alışık daha da popüler olmuştu. Öztürk'ün çokluk yan rollerine karşın, o büyük yeteneğiyle başrollerde de parlayacaktı. Sadri (1925- 1995), Öztürk gibi tiyatrodan gelmiş, onun gibi sokak adamlarını oynamış, en çok Turist Ömer karakteriyle kitleleri güldürmüştü. Ama dramı da çok iyi becerir, güldürdüğü kadar da ağlatırdı. 200'ü aşkın filminin arasında Yalnızlar Rıhtımı, Düşman Yolları Kesti, Ah Güzel İstanbul gibi başyapıtlar da var. Ve yakın zamanda, sevgili eşi Çolpan İlhan'la bizim bilmediğimiz bir âlemde yeniden buluştular.

Ve Feridun Karakaya. O da diğerleri gibi tiyatrodan geliyor. Yeşilçam'ın en parlak döneminde büyük komedi yeteneğiyle perdeye geçen Karakaya (1928- 2004), en çok o unutulmaz Cilalı İbo karakteriyle tanınıyor ve bu çok sevilmiş kahramanı kendi başına bir seriye dönüştürüyor. Bize de onlara ve elbette yanışbaşlarında Münir Özkul'dan Hulusi Kentmen'e, Hüseyin Baradan'dan Aydemir Akbaş'a, Halit Akçatepe'den Cevat Kurtuluş'a, Adile Naşit'ten Ayşen Gruda'ya, Mualla Sürer'den Mürüvvet Sim'e tüm o eski güldürü ustalarına teşekkür ve minnet duygularımızı yollamak kalıyor.

Susuz Yaz

“GERÇEK BİR KLASIĞIN DOĞUŞU”

1964 yılında, henüz dış dünyaya açılmamış ve hayli içine kapanık bir Türkiye’de Susuz Yaz Berlin’de Altın Ayı aldığı anda, hemen Türkiye’ye özgü o karalama kampanyası işlemeye başlamış, ödülün filmin yapımcısı ve başyöncüsü Ulvi Doğan’ın jüride bulunan, dönemin ünlü Mısırlı yıldızı Ömer Şerif’in eski eşi Faten Hamama’yı tavlama sayesinde (!) geldiği söylenmişti. Hala bir Doğu toplumu olmanın ve her şeyi magazine indirgemenin göstergelerinden biri... Oysa yıllar sonra 2007 Cannes festivalinde, film Martin Scorsese’in Kurucusu ve Başkanı olduğu World Cinema Foundation tarafından ve vakfın etkin üyesi Fatih Akın sayesinde onarılmış ve yepyeni gibi olmuş kopyasıyla karşımıza geldiğinde, nasıl hayran olmuşum!... Henüz hayatta olan Metin Erksan söz verdiği halde gelmemiştir, ama Hülya Koçyiğit ve

Ulvi Doğan oradaydı: Berlin 1964’ten beri ilk kez karşılaşarak... Çünkü Doğan, sonraki yıllarını vatanından uzakta, Avrupa’da geçirmiş ve filmin dışarı kaçırdığı kopyalarını işleterek yaşamıştı. Film en çok onu ihya etmişti. Nitekim filmin negatiflerini Scorsese’nin vakfına veren de oydu. Ölümsüz yazar Necati Cumalı’nın bir hikâyesinden yola çıkan film, iki tutku çevresinde dönüyordu. Osman Ağa’nın o verimli, ama yağmursuz bölgedeki tek su kaynağına sahip çıkma tutkusu. Ki vaktiyle Ecevit’in de kullandığı “toprak işleyen, su kullanandır” sloganına uygun olarak!... Ve yine Osman’ın kardeşi Hasan’ın

büyük aşkı, köy kızı Bahar’a olan hastalıklı tutkusu.... Daha ilk filmini çeviren gencecik Hülya Koçyiğit, aslında Cankurtaran meydanında kahve işleten sempatik, sevecen ve mahçup bir adam olan Erol Taş’ın o inanılmaz saplantılı kötü adamı ve tıpkı Fikret Hakan’a benzeyen Ulvi Doğan. Ama belki en çok, Erksan ustanın fonda mülkiyet kavramını değerlerken, ön planda yarattığı şiddet duygusu. İşte bir klasiğin doğuşu... Öyle ki, film 2014 yılında, Kültür Bakanlığı’nın yaptığı geniş kapsamlı bir halk soruşturmasında yüzyılın en iyi filmi seçilecek kadar büyük bir klasik olmayı başarmıştı.

Hababam Sınıfı

BİR HALK FİLMİ

Öncelikle, Hababam Sınıfı filmleri için ne söylenebilir? Bir halk bir filmi, bir diziyi/seriyi böylesine sevip yıllar boyu başta yapılmış ise; onu tüm tipleri, onları canlandıran oyuncularını, komik öğeleri ve dramatik dokunuşlarıyla adeta kutsal bir nesne haline getirip, yıllardır bitmeyen bir sevgiyle kucaklayarak defalarca izlediyse ve hala da izliyorsa... Artık bize söz düşer mi? Rifat Ilgaz’ın Türk usulü eğitim sistemine büyük bir sıcaklık, sağlam bir gözlem ve akıcı bir dille eğildiği yapıtından uyarlanan bu filmler, biraz çağımızdan kopuk, gelecek için umut vermeyen bir gençliği tasvir etseler de Türk eğitiminin çilekeş hocasını sim-

geleme boyutlarına ulaşan Mahmut Hoca gibi Badi Ekrem gibi karakterleri hayatımıza soktular. Ve sonradan yeni çekilen bölümlerle

yeni kuşaklara da tanıtılan bu serinin hayatta olan tüm sanatçı ve emekçilerine uzun ömürler dileyelim. İyi ki var oldunuz, iyi ki bu filmleri çektiniz...

Selvi Boylum Al Yazmalım

ULUSAL BİR AŞK FİLMİ

“Sevgi neydi? Coşkun akan dere, sonbahar rüzgârıyla ürperen yapraklar, cama vurup dağılan yağmur damlaları, bir yürek çarpıntısı? Sevgi neydi? Sevgi sahip çıkan, dost, sıcak insan eli insan emeği miydi? Sevgi iyilikti, sevgi emekti...”

Bu cümleleri hemen hemen ezbere bilmeyen bir edebiyat ya da sinema meraklısı olabilir mi? Bunlar aslında bir Yeşilçam yazarının değil, yabancı bir has yazarın kalemin-den çıkmadır. Kırgız yazar Cengiz Aytmatov’dan... Ama o da zaten bir Kırgız Türkü değil midir, onca süzülmüş bir duyarlılıktan ve büyük bir yetenekten gelse de, sonuç olarak bizlerin de, aydınımız veya halkımız, hemen paylaşacağımız bir duygusallık değil midir bu? Güzel köylü kızı Asya ile yiğit kamyon şoförü İlyas’ın aşkı dağlarda başlayıp gelişmiş, mutlu bir evliliğe dönüşmüştür. Samet

bebeğin doğumuyla da perçinlenmiştir bu örnek sevgi... Ama İlyas çekip gider, üzerinde Al Yazmalım yazılı kamyonu... Onları çatısının altına ve himayesine alıp bakmak ise Cemşit’e düşecektir. Ancak İlyas çıkıp gelince, seçim yapmak Asya’ya kalacaktır.

“Sevgi nedir? Bir alev mi, bir tutku mu, bir coşku mu? Yoksa adım adım kazanılan bir yürek, yüklenen sorumluluk, en zor zamanda uzatılan el mi? Sevgi tutku mu, emek mi?”

İşte tüm bu soruları sorup yanıtları veren bir yapıttır, Aytmatov’un romanı. Bunları görselleştirmekse, talihin cilvesi, bizim sanatçılarımıza kalmıştır.

Tam bir değişimin çaprazında, tarihsel olan, geçmişten gelenle çağdaş olan, yüzü geleceğe dönük olan arasındaki çatışmanın öyküsü, bireysel planda sevgi ve emek çelişkisiyle somutlaşır.

Ali Özgentürk’ün senaryosu, Atıf Yılmaz’ın titiz yönetimi, Çetin Tunca’nın harika görüntüleri ve Cahit Berkay’ın unutulmaz müziği, perdede bu rollere tüm varlıklarını veren Türkan Şoray, Kadir İnanır ve Ahmet Mekin’in oyunlarıyla bütünlendir. Ve böylece olasılıkla Yeşilçam’ın ‘ulusal aşk filmi’ doğar. Belki hemen yanına ilâhiyalebilecek olan Vesikalı Yarım’le birlikte...

“Sevgi neydi? Coşkun
akan dere, sonbahar
rüzgârıyla ürperen
yapraklar, cama vurup
dağılan yağmur damlaları,
bir yürek çarpıntısı?”

Güneydoğu Asya'dan “Göçebe Bakış”

ARTER, “GÖÇEBE BAKIŞ” ADLI SERGİYLE GÜNEYDOĞU ASYA SANATINI ZİYARETÇİLERİYLE BULUŞTURUYOR.

“Göçebe Bakış”, Güneydoğu Asya çağdaş sanatına odaklanan bir grup sergisi. Sergide Güneydoğu Asya bölgesinin farklı ülkelerinde üretimlerini sürdüren 36 sanatçının 40’tan fazla yapıtı sergileniyor. Bu kapsamda Arter bir ilki gerçekleştiriyor ve “Göçebe Bakış” ile Güneydoğu Asya sanatını, bu bölgenin dışında tanıtılan ilk sergiye ev sahipliği yapıyor. Serginin Küratörü lola Lenzi, “Sosyal fikirlerin, gözle görülür bir canlılığın, kavramsal bir yaklaşımın ve medyanın kendinden emin kullanılmasından” etkilenecek keşfetmeye başladığı Güneydoğu Asya sanatını ve estetik ile sosyo-politik konuları birleştirdiği çağdaş sanat sergisi “Göçebe Bakış”ı Bizden Haberler Dergisi’ne anlattı.

Güneydoğu Asya sanatı alanında küratörlük ve eleştirmenlik yapıyorsunuz. Bu sanata, bu kültüre yönelmeyi seçmenizin sebebi nedir? Bu alanda neler keşfettiniz ve sonrasında kariyerinizde nasıl bir gelişim oldu?

1994 yılında Avrupa’dan Singapur’a gittiğimde Güneydoğu Asya çağdaş sanatıyla ilk kez karşılaştım. Klasik Güneydoğu Asya kültürü ve medeniyetleri hakkında biraz bilgim vardı ancak o günlerde Tayland ve Endonezya, birkaç yıl sonra ise Vietnam, Filipin ve Singapur kültürleri başta olmak üzere Güneydoğu Asya’da gelişmekte olan yirminci yüzyıl sonu sanatının gücüne ve inceliğine sanırım henüz hazır

Fotoğraf: Muhsin Akgün

değildim. Bu kültürde sosyal fikirlerin, gözle görülür bir canlılığın, kavramsal bir yaklaşımın ve medyanın kendinden emin kullanılmasının birleşimi beni çok etkiledi. Ama asıl dikkatimi çeken, yerel sorunlarla ilgili olduğu açıkça belli olsa da bu sanatı okuyabilmem ve onun sayesinde hızla değişmekte olan karmaşık sosyal ve kültürel içeriklerle daha çok içli dışlı hale gelmem oldu. O sıralarda Güneydoğu Asya'daki işler, New York ve Londra'dan çıkanlardan farklıydı ama yine de erişilebilirdi.

Singapur basınına yerel sanat hakkında yazmaya başladım ve Art Asia Pacific dergisi için çalıştım. Bölgede sıkça seyahat ettim, sanatçılarla tanıştım, onların kültür ve tarih hakkındaki görüşlerini dinledim ve kendim de bu konular hakkında okumaya başladım. Sanat galerileri ve sanatçılar çeşitli girişimlerde bulunuyorlardı. 2000 yılında Singapur'daki bir kişisel sanat sergisinde Sutee Kunavichayanont'un "Tarih Sınıfı" çalışmasını da içeren sergisi için küratörlük yaptım. Küratörlük kariyerimin başlangıcı da bu oldu.

"Göçebe Bakış" başlıklı sergide Endonezya, Tayland, Filipinler, Singapur, Myanmar, Kamboçya, Vietnam ve Malezya'dan 36 sanatçının 40'tan fazla yapıtı gösteriliyor. Bu serginin oluşma süreci ve amacından bahsedebilir misiniz?

Bu proje üç yıldan uzun bir zaman içinde gelişti. 2011 yılında Asya'da Arter'in Başkanı Melih Fereli ile tanıştım. Türkiye ile Güneydoğu Asya'nın modern sanatı hakkında bilgi paylaşımında bulunurken pek çok ortak fikir keşfettik. Kendisi çeşitli sergi katalogları vasıtasıyla aralarında Singapur Sanat Müzesi'ndeki "Ülke, Tarih ve Ulus Hakkında İncelemeler" isimli 2011 tarihli bölgesel çalışmam ve Bangkok'taki Jim Thompson Vakfı'nda gerçekleştirilen Bağdaştırıcı İslam konulu başka bir çalışmamın da bulunduğu bazı çalışmalarım hakkında bilgi sahibiydi. Bana Arter için bir Güneydoğu Asya sergisi hazırlamayı teklif etti. Ben de böylece Türk sanatseverler için anlamlı olacağını hissettiğim temaları düşünmeye başladım.

2012'de sergi konseptimi tanıtmak, Güneydoğu Asya sanatının karakteristik özelliklerini ve temel fikirlerini sunmak, ayrıca bazı önemli örnekler göstermek üzere İstanbul'a geldim. Melih Fereli ve Emre Baykal oldukça olumlu görüşler bildirdi ve kendileriyle başarılı bir işbirliği geliştirdik. Ayrıntıları görüşmek üzere 2012 yazında Fransa'da buluştuk. Bana kullanmam için Arter'e ait bir mekan ve işe koyulmam için bütçe sunuldu. Bu, ufku açan Güneydoğu Asya çalışmaları ile yeni görev ve açılımlar arasında iyi bir denge kurarak bölgesel niteliklerin nesiller boyu aktarıldığı fikrini destekleyebileceğim anlamına geliyordu. Böylece her iki dünyanın en iyi yönlerini, yani Asya ile Avrupa'nın ortasında sanatçılar için sağlam ve prestijli bir platform olan Arter ile deneysel alanlarda çalışan sanatçılar misali tesise özel çalışmalar üzerinde çalışabilme özgürlüğünü bir araya getirebilecektim. Bu sanatçıların arasında FX Harsono, Mella Jaarsma ve Aquilizan çifti gibi isimler yer almış oldu. Arter ayrıca Melati, Jason Lim ve Bui Cong Khanh'ı da kapsayan bir performans programını da kabul etti.

"Göçebe Bakış"ın Arter'de pek çok amacı var. Öncelikle serginin Güneydoğu Asya çağdaş sanatının en iyi örneklerinin İstanbul'a taşınmasıyla ilgili olduğunu söylemeliyim. Bununla

Bugüne kadar Avrupa'da kürasyonu yapılan en büyük ve en kapsamlı Güneydoğu Asya sanat sergisi olması bakımından zaten "tarihi" nitelikte olan "Göçebe Bakış" sergisinin başka yönlerden de çığır açıcı bulunacağına inanıyorum.

birlikte, en iyi sanatçıları ve çeşitli bölgesel yapıtları sunmanın ötesinde Güneydoğu Asya modern sanatının biçim, temalar, seçimler, kullanılan malzemeler ve sanatseverlerin ilgisini çekme yöntemleri bakımından başlıca özelliklerini sanat yoluyla sunmayı amaçlıyoruz. "Göçebe Bakış"taki eserler, Güneydoğu Asya'dan örnekler sunmanın yanı sıra bölge dışındaki bağlantıları da güçlendirecek. Eserlerin kentsel sorumlulukla ilgili söylemler, tarihteki suistimaller ve bunların izlerinin silinmesi, sosyal ayrımcılık, yolsuzluk, yekpare devlet, dini hoşgörüsüzlük ve daha pek çok konuda Türk sanatseverlerin ilgisini çekeceğini umuyorum.

"Göçebe Bakış" sergisinde, Güneydoğu Asya sanatına ve kültürüne dair neler anlatılıyor? "Toplum" ve "birey" kavramları nasıl tartışılıyor?

Bu sergi, kavramsal yaklaşımları, Güneydoğu Asya'ya özgü bir sanat performansını ve sosyal içeriği bir araya getiren bir sanat anlayışını ortaya koyuyor. Güneydoğu Asya sanatının büyük bir kısmı, sanatçıların çalışmalarını sosyal kalkınmaya katkıda bulunmak için kullanmaya gösterdikleri ilgiyle kendini gösteriyor. Bu sanatçılar kendilerini sosyal aktivistler olarak adlandırmasa da, kendi ulusları ve diğer insanlar hakkında oldukça ilgililer ve çalışmaları en gelenekçi köklere sahip olduğunda bile dışa dönük. Eserlerin bazen statükoyu eleştirdiği de oluyor ancak bu nadiren görülüyor. Bunun yerine, izleyicinin yaşadığı bazı gerginliklerin sunulması veya ortaya çıkarılması yoluyla sosyal konular eleştirel bir açıdan ele alınıyor. Bir bakıma bu sanat, sosyal hayatın bir parçası. 1990'ların Endonezya'sında, bazı sanatçılar eserlerini demokratik kuruluşları ve azınlık haklarını Suharto rejimine karşı savunmak için kullandılar. Bugünse bölge siyasi ve sosyal bakımdan değişmiş durumda. Ama yine de sorgulayıcı ve heyecan uyandırıcı bir sanat anlayışı hakim. Dışavurumcu diller gelişim gösterse de toplumculuk yine merkezde yer alıyor.

“Göçebe Bakış” sergisinden önce İKSV Salon’da Melati Suryodarmo, “Seni Seviyorum”, Jason Lim “Son Damla”, Bui Cong Khanh “Milli Marş” adlı performanslarını gerçekleştirdiler. Neden canlı performansları kullanmayı seçtiniz?

Serginin ana fikirlerinden biri de, İstanbullu sanatseverleri Güneydoğu Asya’nın gelişmiş ve sıkça kullanılan edimsel unsurları ve performansı ile buluşturmak. Video, sesler ve fotoğraflar da sıklıkla katılımcı ve edimsel unsurlara sahiptir. Bu sanat türü, sadece ortaya konan müşterek deneyimi bunlarla ilgili estetik unsurlar içinde yaşatmak için değil, aynı zamanda insanları fiziki katılımı bir araya getirip toplumu veya bireyleri etkileyen konular hakkında düşünmek üzere onları sürece dahil etmek ve katılımlarını sağlamak için de bir araç. Bu eserler sadece bakılacak nesnelerden ibaret olmayıp izleyenleri sunulan fikirlerle etkileşim kurmaya yönlendiren bir işleve ve yere de sahip. Açılış günü ve akşamında, Endonezya’dan Melati Suryodarmo’nun beş saat süren ufuk açıcı sergisi I Love You, Vietnam’dan Bui Cong Khanh’in iki kişilik bir eseri ve Singapur’dan Jason Lim’in bir eserinin de bulunduğu üç performans sergilendi. Sutee’nin masalarında, Josephine Turalba’nın terliklerinde, Lee Wen’in pinpon masasında, metal taçlarda ve daha pek çok eserde olduğu gibi, sadece güzellikten daha fazlasını ifade eden bu eserlerin günümüzde yaşadığımız gerginlikleri somutlaştırmayı başarmasını umuyorum. İzleyicinin eylemi veya performanstaki fiziki eyleme verdiği tepki bu konudaki çabaları içeriyor. Görsellerle dolu bir dünyada, zamana yayılan gözlemler “hızlıca bakıp gitmek” ile elde edilemeyecek sonuçlar elde edilmesini sağlayabilir.

“Göçebe Bakış” sergisinde sizi ve sizce sanatseverleri en çok etkileyecek olan şey nedir?

Günümüzdeki Güneydoğu Asya sanatıyla ilgili olarak, sanatçıların ulaşmak için sanat yoluyla mücadele edebilecekleri bir toplumsal gelişim fikrine olan bağlılıkları beni çok etkili-

– 01 –

Duto Hardono, Sync: Indon, 2014. Fotoğraf: Murat Germen

– 02 –

– 02 –

Lee Wen, “Yuvarlak Masa Tenisi”, 2014. Fotoğraf: Murat Germen

yor. “Göçebe Bakış” ile Güneydoğu Asya’daki çağdaş sanatın aynı anda hem estetik açıdan başarılı hem de sosyopolitik konularla ilgili olabileceğini Türk izleyicilere göstermeyi umuyorum. Türkiye’de ve daha genel olarak Avrupa’da, pek az insan sanatın hem estetik hem de sosyal açıdan kritik

bir işleve sahip olabileceğine inanıyor. Bense bu sergiyle, Türk izleyicilerin pek çoğunu dünyada da yankı bulabilecek olan Güneydoğu Asya’daki bazı toplumsal endişeleri sanat aracılığıyla daha iyi tanıyacaklarını umuyorum. Neticede Türk izleyicilerin, Güneydoğu Asya’daki sanatın bir meta haline

gelmeden önce hayatın oldukça önemli bir parçası olduğunu ve toplumu şekillendirici bir etkisinin bulunduğunu öğrenmelerini umuyorum.

Bir Vehbi Koç Vakfı projesi olan Arter'de gerçekleştirilen "Göçebe Bakış" sergisinde Vehbi Koç Vakfı'nın sanata ve kültüre verdiği önem ile ilgili olarak neler hissettiniz, bu size nasıl bir katkı sağladı?

Arter henüz oldukça yeni bir sanat mekanı; ancak kurulduğu andan itibaren pek çok önemli sergiye ev sahipliği yaptı ve doğal olarak kamuoyunda oldukça tanındı. Bir sanatçı olarak benim ve genel olarak Güneydoğu Asya sanatı için önemli olan, zengin Arter kataloğunun bana eleştiriye dayalı ve sanat tarihini keşfe çıkartan makaleler yazma seçeneğini sunmasıydı. Bu, kuruluşun oldukça dikkat çeken bir yönü. Lojistik tarafından baktığımızda ise, mimari, yayınlar ve basın gibi konularda Arter ekiplerinin profesyonelliğini gördüm ve bu da benim çok

Güneydoğu Asya kültüründe sosyal fikirlerin, gözle görülür bir canlılığın, kavramsal bir yaklaşımın ve medyanın kendinden emin kullanılmasının birleşimi beni çok etkiledi.

uzaklardan, Singapur'dan çalışmamı oldukça kolaylaştırdı. Melih Fereli ve Emre Baykal'ın vizyonu ve yaratıcılığı, sanata olan gerçek tutkuları ve yabancı küratörlerle olan işbirlikleri oldukça memnuniyet vericiydi; özellikle de daha önce hiç çalışmamış olduğumuz gerçeği göz önünde bulundurulduğunda bu büyüklükte ve uzunlukta bir proje için ender görülebilecek nitelikteydi. Onların bilgi birikimleri de gerçekten çok etkileyiciydi.

İstanbul'un en yoğun yaya trafiğine sahip bölgelerinden birinde bulunan mekân, hem ulaşılabilirlik hem de tesislerin kalitesi bakımından birinci sınıftı. Bu da benim zorlayıcı fikirleri oldukça geniş bir kitleye yayabilmemi kolaylaştıran ideal kombinasyonu oluşturdu. Arter, eserler ve sanatçılar konusunda bana büyük bir özgürlük sunduğu gibi, yeni eserlerin üretilmesine de etkin biçimde destek verdi. "Göçebe Bakış" sergisindeki eserlerin yaklaşık üçte biri tamamen yeni parçalardan veya mevcut parçaların geliştirilmesinden oluşuyor. Bu da sanatın zaman içerisinde izlediği yön hakkında izleyiciye bilgi verebilmemi sağladı. Bu, sanat tarihi açısından önemli bir noktaydı.

Bugüne kadar Avrupa'da kürasyonu yapılan en büyük ve en kapsamlı Güneydoğu Asya sanat sergisi olması bakımından zaten "tarihi" nitelikte olan "Göçebe Bakış" sergisinin başka yönlerden de çığır açıcı bulunacağına inanıyorum. Aynı zamanda, sergi, eleş-

– 03 –

Josephine Turalba, "Skandallar", 2013-2014.
Fotoğraf: Aras Selim Bankoğlu

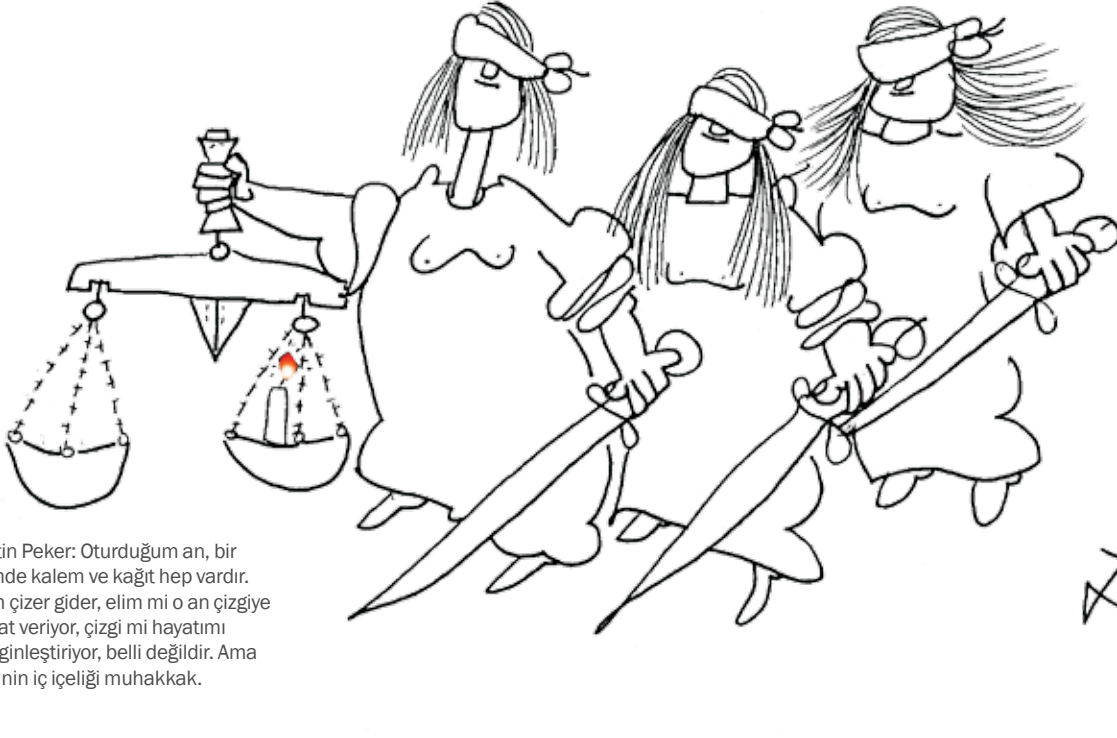

– 04 –

Jason Lim, "Son Damla", 2014.
Fotoğraf: Aras Selim Bankoğlu

tirel bakış açısına sahip olan sanatın merkezi bir yerde bulunduğu Güneydoğu Asya sanat akımları için de bir dönüm noktası olarak görülebilecek.

Arter ve Vehbi Koç Vakfı, Güneydoğu Asya sanatına destek verme konusunda oldukça açık ve cömert davrandı. Bu vesileyle Arter ekibinin üyelerinin, profesyonelliklerinin ve yoğun çabalarının yanı sıra, konuyla ilgili olarak Güneydoğu Asya sanat dünyasında yıllar boyu hatırlanacak bir entelektüel merak ve saygı sergilediklerinin ayrıca altını çizmek istiyorum.

Metin Peker: Oturduğum an, bir elimde kalem ve kağıt hep vardır. Elim çizerek gider, elim mi o çizgiye hayat veriyor, çizgi mi hayatımı zenginleştiriyor, belli değildir. Ama ikisinin iç içeliği muhakkak.

Karikatür Gerekirse Kapı Aralığından Bile Sızar

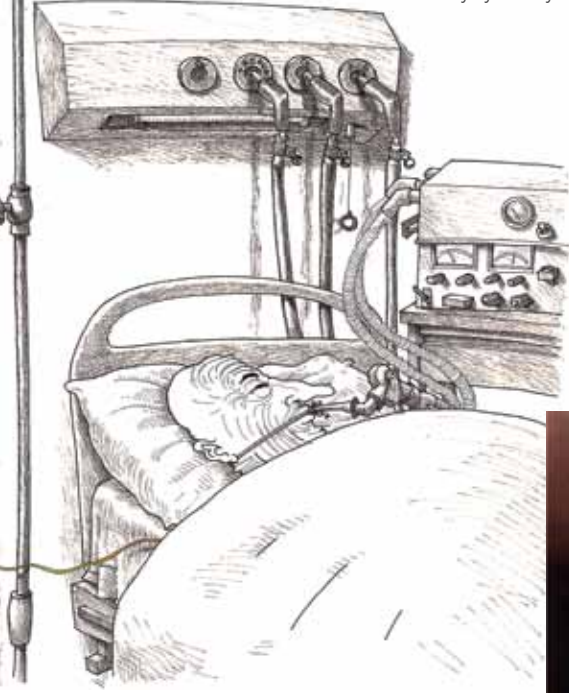
KARİKATÜR TÜRKİYE'DE DOĞMADIYSA DA EN YAYGIN SANAT DALI HALİNE GELDİĞİ ÜLKELERDEN BİRİ OLDU. KARİKATÜRCÜLER KENDİ DEYİMLERİYLE "ÖZEL VE VERİMLİ BİR ADA" OLARAK NİTELEDİKLERİ TÜRKİYE'DE KONU SIKINTISI ÇEKMESELER DE HOŞGÖRÜSÜZLÜĞÜN GÖLGESİNİ ÜZERLERİNDE HİSSEDİYORLAR. YİNE DE UMUDUNU YİTİRMİYEN KARİKATÜRCÜLER İDDİALİ: KARİKATÜR GEREKİRSE KAPI ARALIĞINDAN SIZAR...

Bazı sanatlar bu topraklarda düşün alanında yeni akımların filizlenmesinin ardından boy gösterdi. Osmanlı'nın son dönemlerinde Batılılaşma kavramının tartışılır olmasıyla birlikte Batı'da doğup gelişen roman, heykel, resim gibi sanatlarda da ilk eserler ortaya çıkmaya başladı. Türk halkının o dönemde tanıştığı sanatlardan biri de karikatürdü. Ancak karikatürün seyri ilk üçünden çok farklı gelişti. Sanki kendi içinden çıkmış gibi karikatürü sahiplenen bu topraklar dünyaca ünlü birçok karikatürist yetiştirdi, dünyanın en çok satan karikatür dergilerine ev sahipliği yaptı ve kendi karikatür anlayışını yarattı. Metin Üstündağ'ın

Karikatürün plastik değerlerine inanan Kadir Doğruer, mizahın felsefik komponentlerinden faydalanarak karikatürlerinde felsefe/ düşün ile bağlantılı her türlü konuya yer veriyor.

Felsefesini "hayatı cıd'ti'ye almak lazım" cümlesiyle özetleyen Metin Üstündağ, "Cemal Nadir ve Oğuz Aral bizim çizdiğimiz halk tipi karikatürlerin üstatları" diyor.

deyimiyle, Tanzimat'la ülkemize giren karikatür, bugün "el sanatlarımızdan biri" haline geldi.

Karikatürü böylesine farklı kılan neydi? Bu sorunun yanıtı aslında kendi içinde gizli. Karikatür biçim olarak farklı olsa da, "özü" itibarıyla binlerce yıldır bu topraklarda mevcuttu. Karikatürün en önemli ögesi olan gülmece, çok eski çağlardan beri Anadolu insanının kullandığı bir dışa vurum biçimi olarak kullanılmıştı. Toplumsal ve siyasal alanın eleştirisi için Keloğlan'dan Nasreddin Hoca'ya, Karagöz'den Kavuklu'ya birçok kahraman yaratan bu toplum, görsel olarak da karikatürdeki gibi zaman zaman abartılı figürlere yer veren minyatürlere ya da üç boyutlu gölge oyunu tasvirlerine zaten sahipti. Ancak gülmececinin görselle buluşup kalıcı hale gelmesi için Tanzimat'a kadar beklemek gerekti. Osmanlı döneminde ilk karikatür 1867'de yayımlanırken, ilk gülmece dergisi Diyojen de 1870'te yayın hayatına başladı. Bu başlangıç dönemi, gazete ve dergilerin sık sık kapanması nedeniyle İkinci Meşrutiyet'e kadar kesintiye uğradıysa da Meşrutiyet ile birlikte karikatürle ilgili

Metin Üstündağ:
Çizgi tarafımız çok kuvvetli ve lezzetli. Bir dil sorunu var. Bu açıdan yazısız karikatür çiziliyor. O da bazen çok sembolist oluyor. En çok okunan karikatür çeşidi dergi karikatürü. Yabancılar çizgi ustalığımıza çok şaşıyor.

yayınlar arttı, Cumhuriyet ile birlikte de günlük gazetelerin ayrılmaz bir parçası haline geldi.

KARİKATÜR SERGİYLE, ALBÜMLE TANIŞTI

Karikatürist Dr. Kadir Doğruer, karikatürün gazeteden sanata giden yolculuğunu şöyle anlatıyor: "Karikatür, uzun bir süre basın dilinin bir parçası oldu. Bu nedenle öncelikle o günün gazetesinde haberlerin, fıkraların, köşe yazılarının arasında çarpıcı vurgulamalarıyla yer aldı. En kısa yoldan mesajını vererek gazete ilk ele alındığında sayfaları ilk aralayan oldu karikatür. Öyle olunca da, gazetenin bütüncül yapısı içinde yer alırken bir bakıma ticari bir tüketim ürünü haline geldi, yarın yeni karikatür gerekiyordu yeni günün yeni gazetesi için... Böyle olunca da, karikatürün süreci standart bir yapıya büründü. Espri bulund, beyaz kağıda çizildi, çinilendi, mizanpaja verildi ve baskıya girdi. Ancak, karikatür gazete sayfalarından çıkma çabası gösterdiğinde karikatürün süreci de değişti. Çizginin yanında renk, taramalar, lekeler, hacim, farklı malzemeler karikatürle anlaşmaya başladı. Karikatür plastik kaygısı da aldı içine. Sanatçı takılmaya başladı yani...! Böyle olunca, karikatürün izleyiciye ulaşmasında farklı mecralar belirdi, sergi salonları karikatüre kapılarını açtı... Albümler çıkarıldı, koleksiyonlarda karikatüre de yer verildi."

Dr. Kadir Doğruer'in "gazete sayfalarından çıkma çabası" olarak nitelediği

bu dönem aynı zamanda Türk karikatürünün dünyaya da açıldığı dönem oldu. Temel karakteristiği “yalınlaşma” olarak nitelenebilecek bu dönemde yazısız karikatür ön plana çıkarken, dönemin sanatçıları da isimlerini yurt dışında duyurmaya başladılar. Uluslararası yarışmalarda ödül kazanan, eserleri yabancı gazete ve dergilerde yayımlanan, albümlere, müzelere alınan bu kuşak, çizgi roman, çizgi film, afiş gibi alanlarında da eserler verdi. Ancak “yalınlaşma” dönemi yurt içinde özellikle gazetelerde karikatüre olan ilginin azalmasına neden oldu.

DERGİ KARİKATÜRÜ DÖNEMİ BAŞLIYOR

1970’lerin başında karikatür kendini yenileme sürecine girdi. Günümüze kadar süren bu yeni dönemde karikatür yeniden yaygın bir anlatım aracı olarak ancak bu kez gazetelerle değil, kendi mecrasını yaratarak döndü: Karikatür dergileri...

Bir önceki kuşağın en genç isimlerinden Oğuz Aral’ın öncülüğünü yaptığı bu dönem Girgir Dergisi ile başladı. 1971’de yayın hayatına başlayan Girgir, bütün dünyada yayımlanan üçüncü büyük gülmece dergisi konumuna yükseldi. Girgir’da yetişen bir nesil daha sonra onlarca yeni derginin de doğmasını sağladı. Karikatür dergileri, “dergi karikatürü” anlayışının da doğmasına neden oldu.

Bugün toplumun her kesimine hitap edebilen en yaygın sanat dalı olarak nitelenen karikatürün geldiği yeri değerlendiren Metin Üstündağ, özellikle “çok otantik” bulunduğu dergi karikatürünün iyi bir çeviri ile dünyayı da güldürebileceği görüşünde: “Çizgi tarafımız çok kuvvetli ve lezzetli. Bir dil sorunu var. Bu açıdan yazısız karikatür çiziliyor. O da bazen çok sembolist oluyor. En çok okunan karikatür çeşidi dergi karikatürü. Yabancılar çizgi ustalığımıza çok şaşıyor. İyi çevrilirse anlaşılabilir diye düşünüyorum.”

Yazısız karikatürün daha çabuk anlaşılmasına rağmen balonların ayrı bir tadı olduğunu düşünen Üstündağ,

Karikatüre olan tutkusuyla bilinen Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi Koç, Karikatürcüler Derneği yöneticileri ile birlikte yemekte bulundu.

yazısız karikatürlerden oluşan bir albüm hazırlamayı düşünüyor.

Dr. Kadir Doğruer de tüm baskılara rağmen varlıklarını sürdüren mizah dergilerinde olağanüstü çizimlerin yettiğini belirtmesine karşın “karikatür gelişiyor mu?” sorusuna evet yanıtı vermenin çok kolay olmadığı görüşünde. Doğruer’e göre tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de karikatürün eski çekiciliği yok çünkü “karikatür etkisini yitirdi.”

“Karikatürcü bildiğini okur, boyun eğmez, bağırır... Çünkü sanatının temeli budur. Böyle olunca da, karikatüre yer kalmıyor çünkü artık bağırma- mak gerekiyor” diyen Doğruer ayrıca ekonomik kazanımların değişkenliği nedeniyle karikatüre hayatı kazanmanın artık mümkün olmaması, basının karikatürden uzaklaşması hatta yer vermemesini de sanatın gelişmesini

engelleyen unsurlar olarak sıralıyor. Doğruer şu görüşleri dile getiriyor: “Toplum bilincindeki radikal değişimler karikatür gözüyle güne, olaylara, geleceğe, umuda bakışı artık engelliyor. Sadece kazanmaya endeksli bir bakış açısı karikatürün kapsamında olamaz. Bu güdülerle yüklü toplumların karikatüre de ihtiyacı kalmıyor.”

“KARİKATÜR KAPI ARALIĞINDAN SIZAR”

Türkiye’yi karikatürcüler açısından, yoğun gündeme sahip “özel ve verimli bir ada”ya benzeten Karikatürcüler Derneği Başkanı Metin Peker ise Doğruer kadar karamsar değil. “Türkiye’de konu sıkıntısı olmaz” diyen Peker “Aksayan toplumsal sistem itibarıyla da bakır” olarak nitelediği bu ortamda sorunun çatalaştığı yeri sanatçının doğası gereği muhalif olmasında görüyor: “Hoşgörüsüzlüğü’nün gölgesi orada gelişmeye set vuruyor. Karikatür, yine

de kapı aralığından sızır, karanlığı derler geçer. Sansür ve sansürün en kötü biçimi otosansür, kalemimizi keskinleştirir sadece, susturamaz, özgürlük düşünün peşine düşmüş karikatürü ve karikatürcüyü. Sanat, özgürlüğün vahasının ezeli ve ebedi dengesini kuran asli terazidir. Onu çekip aldığınızda bir toplumun kodlarında kara bir iz bırakırsınız. Kara topluma giden yolu açarsınız.”

TOPLUMUN BELLEĞİNE ATILAN İMZA

Yazının başında Metin Üstündağ'ın belirttiği gibi “El sanatlarımızdan biri” haline gelen karikatürün sadece Türkiye’de değil dünyada da eski önemini yitirdiğini düşünen Kadir Doğruer’e göre toplumlar karikatür-cüsüz kalma tehlikesiyle karşı karşıya. Ancak bir ülkenin prestijinin, yaşam kalitesinin ekonomik değil, sosyal göstergelerde arandığına dikkat

**Dr. Kadir Doğruer:
Sadece kazanmaya
endeksli bir bakış açısı
karikatürün kapsamında
olamaz. Bu güdülerle
yükü toplumlardan
karikatüre de ihtiyacı
kalmıyor.**

çeken Metin Peker’e göre sanatı ve sanatçıyı dışta tutarak büyümek ve gelişmek mümkün değil. Sanatın insanı yumuşatan, zevk ve neşe veren gücünün, toplumlararası ilişkilerde katacağı kuvvet ve dinamizmin unutulmaması gerektiğini belirten Peker için “geleceğe atılan imza” olan

karikatürü besleyecek bir damar her daim var olacak: “Toplum, çizgiye konularını bağışlar, besler onu. Yeryüzü bizim otobanımızdır. Dünyanın öte ucunda eline iğde dalı tutturulan bir yaşlı da, toprak yediği için karnı şişen bir çocuk da, ezilen bir kadın da bize bizim konumuzu verir. Konudan korkmayız, işlediğimiz konuyu ele almaktan da korkmayız. Çoğu kez ele aldığımız materyalin içindeki acı gelip kalp hizamızda hüznün olarak durur. Bunu sanatçılar içinde en çok karikatürcü ruhunda duyar. Çünkü karikatürcü, acı ve çaresizlik daha geçmeden teri taze iken ona el atma gereği duymuştur.

Sanatın alanı yeryüzüdür. O her yerden bir şey alıp işleyebilir. Karikatürcü işte bu işleyen dünyada, işleyenler arasında gayri insani halleri görür, tatar, çizer ve onunla dünyaya koca bir dünya anlatır.”

ÜÇ FARKLI BAKIŞ AÇISIYLA KARİKATÜR VE MİZAH

Mizah bazen sos, bazen de S.O.S. Metin Üstündağ

Çok tanımlı var karikatürün. Çok da çeşidi. Mizah felsefi anlamda dünyaya tahammül ve muhaliflik etme biçimlerinden en haylazı. Keyifli gerçekçilik de diyebiliriz. Mizah bir sos çeşidi. Bazen de S.O.S! Tüm sanatlara uygulanabilir. Yamuk bakmak ve mizaç şekli de olabilir. Bir çıkıntılık bir rahatsızlık durumu söz konusu. Abartma sanatı diyenler de var. Zeka ve değişik bakış açısı şart. Güldürme şaşırtma önceliği olması gerek. Tabii çizgi ustalığı da mühim. Bizim mizah anlayışımız biraz tepkisel. Pansuman vazifesi görüyor. Konu değil de sorun zenginliği var ülkemizde. Babaanne yaşında sorunlar var. Sorunlar değişmeyince bakış açısı değiştiriliyor mecburen. Hayırlısı artık!

“Karikatür çiziyorum” diyenin çizdiği, karikatürdür Dr. Kadir Doğruer

Ustalarımız demiş bir kere; “Karikatür çizgiyle/çizgide mizahtır...” diye. Bu öyle bir tanımlama ki, bu tanımlamanın önüne geçmek mümkün değil. Abartılanmış ve doğaldan kaçışla şekillenen görselin en can alıcı yerine yerleştirilmiş olan mizahla karikatür karikatür oluyor. Ustam Semih Balcıoğlu şöyle derdi; “Biri ben karikatür çiziyorum diyorsa, o çizdiği bir karikatürdür...” Mizah ise açıklanması zor olan bir tanımlama. Mizah bence, herhangi bir olaya, herhangi bir şeye, herhangi bir kişiye göz kürelerinizi ters çevirerek ve beyninizin sağını soluna alarak baktığınızda gördüklerinizle gerçeğin en çarpıcı tarafını fark edip, bu farkındalığınızı herhangi bir yöntemle dile getirebilme becerisinin sonunda ortaya çıkan zihinsel süreçler bütünüdür. Oluşturduğu felsefik yaklaşımdır.

Mizah insanı çeşitlendirir, renklendirir, özgürleştirir Metin Peker

Mizah, aksayan her toplumsal ve bireysel hadiseye karşı, sistemli ve ince işlenmiş bir saldırdır. Karikatür, sözsüzlüğün sanatıdır, bu yönüyle mim’e benzer, ama çizgiye uzanır. Bu yönüyle benzersizdir. Sanat, bir yönüyle bütün tanımları aşar, parçalar, atar. Mizah insanı çeşitlendirir, renklendirir, özgürleştirir. Bir Alman şair, sanatsal uyumun, uyumsuzluktan geçtiğini söylemişti. Bu uyumsuzluğa en ideal ve açık sanat dalı ise karikatürdür. Karikatür, orantısızlıkları, ani bükülmeleri sert kırılmaları devreye sokar ve zihinlere ani ve coşkun bir oksijen pompalar. Yaratmak benzersiz bireyselliğin şemsiyesi altında yürür. O yürüyüş ritmi, her kalpte farklı farklı atar. Başkalarının renklere ve kelimelere aksiyon kattığı yerde biz çizgiyle düşünür, iş görürüz.

“KENDİMİ BİR RÖNESANS ADAMI OLARAK KURGULAMAYA ÇALIŞTIM”

BİRÇOK ALANDA SAYISIZ BAŞARIYA İMZA ATAN POYRAZOĞLU, KENDİNİ FARKLI PEK ÇOK ALANDA GELİŞTİREBİLEN BİR ‘RÖNESANS ADAMI’ OLARAK KURGULAMAYA ÇALIŞTIĞINI SÖYLÜYOR.

Ali Poyrazoğlu’nun sanat yolculuğu İstanbul Şehir Tiyatroları’nda başladı. Dormen Tiyatrosu, Kent Oyuncuları, Ulvi Uraz Tiyatrosu gibi birçok önemli tiyatrodaki devam etti. 1972 yılında Ali Poyrazoğlu Tiyatrosu’nu açan ünlü sanatçı; bugün tiyatrodaki, sinemadaki ve televizyondaki Türkiye’nin ilgiyle takip ettiği isimlerden biri. Üstelik hem oyuncu hem yazar hem de yönetmen. Poyrazoğlu’nun sanat çalışmalarının yanına zamanla farklı şeyler de eklendi... Bunlardan biri de iş dünyasına verdiği eğitimler ve koçluk hizmetlerindeki başarısı. Kendi deyimiyle “İstediği iş hayatına yolculuk yapabileceği

kadar çok pasaportu olan” Poyrazoğlu, farklı alanlardaki bilgilerini bir araya getiriyor ve bu şekilde yaratıcı bakışı, inovatif dokunuşu ortaya çıkarıyor.

Tiyatrodaki, sinemadaki ve televizyondaki başarılı eserlere imza attınız, yayınlanmış dört kitabınız var, eğitim veriyorsunuz, danışmanlık yapıyorsunuz. Kendinizi bu alanlardan biriyle tanımlamanız bu istenseydi hangisini seçerdiniz?

Benim istediğim iş alanında yolculuk yapabileceğim kadar çok pasaportum var. Üniversitede ders veriyorum, tiyatrodaki, televizyondaki, sinemadaki

oyunculuk yapıyorum, gazetede köşe yazıyorum, radyo ve televizyon programcılığı yapıyorum, televizyon dizileri yapan şirketimi yönetiyorum. Ayrıca bir dönem eğlence piyasasında faaliyet gösteren şirketim vardı, yıllarca ilaç işi yaptım, ilaç laboratuvarlarım ve eczanelerim vardı. Bu işlerin dışında, Türkiye'deki en büyük kurumsal yapılarla çalışıyorum, bu yapılara gelecek tasarımları yapıyorum ve yaptıklarını şirket çalışanlarına, insan kaynaklarına, bayi teşkilatlarına aktarıyorum. Böylece onların geleceğe bakışlarını formatlıyorum. Bütün bu değişik alanların bilgilerini birbirlerine deşirdiğimden dolayı her meslek dalında kapiyı aralayıp içeriye girip orada var olabilmek şansım var. Bundan vazgeçmek istemem ve bu yüzden bütün pasaportlarımı taşımak isterim.

Ben kendimi bu alanların hepsinin içinde bulunduğu bir 'Rönesans Adamı' gibi kurgulamaya çalıştım çünkü farklı alanlardan gelen bilgilerin bir araya geldiğinde yaratıcı bakışın, inovatif dokunuşun ortaya çıktığını biliyorum. Bu yüzden işimde farklı alanlardan gelen bilgileri birleştiriyorum ve ne iş yaparsam yapayım onu yaratıcı, yenileyen ve gözden geçiren bir şekilde yapmak istiyorum.

Türkiye'de tiyatro sanatının bulunduğu yer hakkında genel olarak ne düşünüyorsunuz? Tiyatro ile ilgili yapılan yorumlardan biri "sanatın son dönemlerini yaşadığı" yönünde. Siz bu tür yorumları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bu görüşe hiç katılmıyorum. Seyircilerin ve tiyatroların sayısında artış var. Türk tiyatrosunu kurmuş ve bugüne taşımış olan özel tiyatrolar, devlet tiyatroları, şehir tiyatroları ve başka ödenekli gruplar çok çalışıyor, yeni projeler üretiyorlar ve Türkiye'nin dört bir yanında oyun sergiliyorlar. Bugün tiyatrodaki yeni genç gruplar var. Onların bir kısmı kendini arıyor, bir kısmı kendini aramış bulmuş, bir kısmı bulduklarını değiştirmek istiyor. Genç gruplar da çok iyi projeler üretiyorlar. Bir de kurumsal yapıya kavuşmuş, geniş seyirci kitleleri ile bağ

Bizim insan kaynağımız sadece oyuncular değil, seyirci de bizim önemli bir insan kaynağımız. Biz seyirciyle birlikte tiyatro yapıyoruz. Onlar bizim gerçek meslektaşlarımız, birlikte iş yaptığımız insanlar.

kurabilen durmuş, oturmuş dediğimiz sağlamlaştırma yapan tiyatrolar var ki, bunların yaptıkları çalışmalar çok önemli. Türk tiyatrosu dediğiniz yapı, 100 yıllık bir yapıdır. Bunun 50 yılında var olmuş olan tiyatrolar bugün hala ayakta. Ayrıca bizim gibi büyük özel tiyatrolar dediğimiz seyirci biriktirmiş, kendini kanıtlamış, mesleğe emek vermiş, seyirci, oyuncu ve oyun yazarı yetiştirmiş tiyatrolar bulunuyor. Bunlara örnek olarak Kenter Tiyatrosu, Ferhan Şensoy Tiyatrosu, Ankara Sanat Tiyatrosu, Haluk Bilginer Tiyatrosu, Ali Poyrazoğlu Tiyatrosu gibi birçok tiyatroyu sayabiliriz. Bu tiyatrolar, değişen tiyatro sanatı ile değişen seyirciyi bugüne kadar getirdiler ve sürekli yeni oyuncular, yeni oyunlar katmak için çalışıyorlar. Onun için ümitsiz bir vaka yok, bence çok heyecan verici, çok maceraya açık bir yapıyla karşı karşıyayız.

Türkiye'nin en eski özel tiyatroları arasında yer alan Ali Poyrazoğlu Tiyatrosu, 42 yılı geride bıraktı. Oyunculuk ve yönetmenliğin yanı sıra bir kurumu yönetmek ayrı bir birikim ve yetenek gerektiriyor. Yöneticilikteki başarınızın sırrını neye bağlıyorsunuz ve kendinizi bir yönetici olarak nasıl değerlendiriyorsunuz?

Yönetmek ayrı bir disiplindir, tiyatro hocalığı ayrı bir disiplindir. Ben iyi bir yönetici olabilmek için uzun yıllar kendimi eğittim çünkü yönetici, tiyatrunun oynayacağı oyunları seçiyor. Ben birkaç dil biliyorum, bütün dünya lite-

ratürünü takip ediyorum. Türkiye'deki tiyatro yazarlarını, tiyatroyu nereden nereye götürmek istediklerini, hayallerindeki tiyatroyu biliyorum, inceliyorum. 100 tane oyuna bakıyorum, her yıl 3 tanesini seçip sergiliyorum.

Tiyatro yöneticisi aynı zamanda bir dramaturg, mali müşavir, mali işler adamı, bir yönetici, bir oyuncu, bir psikolog, bir insan kaynakları yöneticisi olmak zorundadır. İnsan kaynağı bizim için çok önemli çünkü bizim insan kaynağımız sadece oyuncular değil, seyirci de bizim önemli bir insan kaynağımız. Biz seyirciyle birlikte tiyatro yapıyoruz. Onlar bizim gerçek meslektaşlarımız, birlikte iş yaptığımız insanlar. Tiyatro yöneticisi olarak, geniş bir anlama gücüyle doğru noktayı bularak ilerlemek zorundasınız. Ben bunu gerçekleştirmek için çok uğraştım.

Bununla birlikte 20 yıla yakın bir zamandır Türkiye'deki en büyük kurumsal yapıları "6 Sigma" konusunda eğitiyorum. Onlar için gerekli tasarımları yapıyorum. Ekip kurma, ekip yönetme, satış, pazarlama, ticari pazarlama, marka derinliği yaratma konularında konferanslar, seminerler veriyorum. Oralandaki deneyimim, birikimim tiyatro yöneticiliğine de yansıyor. Ama doğrusunu söylemek gerekirse, ben bu seyirciyi yolda bulmadım, ben onları kumbaraya para atar gibi tek tek biriktirdim.

1985 yılından bu yana büyük kurumlara marka derinliği, takım oyunu, bilgi yönetimi gibi alanlarda eğitimler veriyorsunuz ve koçluk yapıyorsunuz. Türkiye'de şirket koçluğu kavramının bile çok sonraları yerleştiği düşünüldüğünde böyle bir çalışmaya nasıl başladınız? Kendinizi bu alanda nasıl eğittiniz?

Ben zaten deneyimli bir yönetici ve iş adamıydım. Eğlence sektöründeydim, ilaç işlerim, laboratuvarlarım, eczanelerim vardı. Bir televizyon şirketim var. Dolayısıyla, bu alanda biriktirdiğim birçok bilgim vardı. Onun dışında okuduk, yazdık, dışarıda dersler

aldık, konferanslara ve seminerlere gittik. Yavaş yavaş o bilgi süzüldü ve bugün birebir çalıştığım kurumlarda o bilgilerin nasıl kullanılması gerektiği konusunda o işi yöneten insanlar- la birlikte ortak akıl oluşturmaya başladık. Onlarla birlikte konjonktürel bakışın ne tarafa doğru gittiğini an- lamaya çalışıyoruz. Bu, bir takım oyunu. Karşımızdakilere bu konularda oluş- turduğumuz ortak görüşü sunuyoruz. Ben hem çok iyi anlatan, hem çok eğlendiren, hem iyi stand-up yapan hem de onları mânen zenginleştiren konuşmalar yaptığım için şirketlerin çoğu beni tercih ediyor.

Yaklaşık otuz yıllık bu koçluk ve şirket eğitimi sürecinde iş dün- yasını oldukça yakından gözleme fırsatınız oldu. Bu otuz yılda fark ettiğiniz önemli değişimler oldu mu? Özellikle ikinci ve üçüncü kuşak iş insanlarını nasıl tanım- larsınız?

Türkiye’de işler çok değişti. Patron- patron işlerinden profesyoneller çağı- na geçiş oldu. Profesyoneller çağında benim karşı karşıya kaldığım insanların hepsi iyi eğitim almış, işle ilgili görüşleri olan insanlar. Daha doğrusu sadece Türkiye’de değil, dünyada da her şey değişiyor. Her yıl yeniden yeni bir zihnin ilişkileri yönetme, parayı yönet- me, markayı yönetme, ürünü yeniden yaratma, iletişimi yeniden kurgulama gibi konuların peşine takılıyor. Deği- şen hedef kitlelere göre değişik iletişim yolları kullanmanın ipuçlarını arıyoruz. Onları bulup kullanmaya hazır hale ge- tiriyoruz. Bayilerle, bayi çalışanlarıyla, şirket çalışanlarıyla paylaşıyoruz. Hatta şirketin kendini yenilemek ve yarına hazırlamak için yaptığı çalışmaların de- mokratik bir şekilde halka da açıyoruz. Ben bunun gerekli olduğunu düşü- nüyorum ve bunu kabul ettirebildiğim firmalarla Anadolu’da roadshowlara çıkıyorum, anlatıyorum, paylaşıyorum. Bu şekilde marka derinliğini, sürekliliği ve müşteri sadakatini sağlamak için birlikte çalışıyoruz.

Günümüzde teknolojinin sunduğu imkânların etkisiyle ticarete ana pren-

Ben kendimi bu alanların hepsinin içinde bulunduğu bir Rönesans adamı gibi kurgulamaya çalıştım çünkü farklı alanlardan gelen bilgilerin bir araya geldiğinde yaratıcı bakışın, inovatif dokunuşun ortaya çıktığını biliyorum.

si olan birebir ilişki, insani dokunuş yerini teknoloji destekli dokunuşa terk etti. Fakat o insani dokunuş yok olduğu için birçok işte bir çukur ortaya çıktı. O insani dokunuşu tekrar kazanmak ve o çukuru yeniden doldurmak için ikinci kuşak, üçüncü kuşak herkes o boşluğu doldur- mak için çalışmaya başladı. Bugün iletişim biliminin bütün olanaklarından faydalanarak taze, genç, körpe ve ciddi bir biçimde kendimizi hizmeti ya da ürünü tüketen insanlara sorumlu hissediyoruz. İster bayilere, insan kaynaklarına eğitim verelim, isterse bir ürünü aşk markasına dönüştürme- ye çalışalım, aslında hepsi bir sosyal sorumluluk projesi.

Şirketlere eğitim verdiğiniz alan- lardan biri de “6 Sigma”. Sizin “6 Sigma” felsefesine yaklaşımınızın farkı nedir?

Ben kabul eden kuruluşlarla birlikte “6 Sigma” yaklaşımını uyguluyorum. On- larla “6 Sigma”, “6 Sigma”nın açılımları ve “6 Sigma” ile uyum sağlayan çeşitli yönetimsel metotları kullanmak için işbirliği yapıyorum.

“6 Sigma”, bizim iş hayatımıza uyan bir teori. Ahilik geleneğinde de “6 Sigma”ya benzer öneriler ve metotlar bulunuyor. Hatta “6 Sigma”nın nere- deyse Ahilik haritasını almış, günümüz koşullarına uyarlamış yönetimsel bir metot olduğunu söyleyebiliriz. Bu

Ali Poyrazoğlu, tüm dünya literatürünü takip ederek, her yıl üç oyun sahneye koymaya özen gösteriyor.

metot, fazladan standart sapmaları engelleyip işi yapmayı hedefliyor ve bu sorumluluğun çalışanlar tarafından paylaşılmasını öneriyor. “6 Sigma”yı kullanırken benim yaptığım ve büyük kuruluşlarda uyguladığım ayrıntı şu: Biz “6 Sigma”nın bize uyan yanlarını seçiyoruz, uymayanları çıkarıp onların yerine başka dokunuşlar koyuyoruz.

Her şirket “6 Sigma” Teorisi’nden yola çıkıp kendi “6 Sigma”sını yaratmak zorunda. “6 Sigma”nın metotları bir öneridir. O öneriden yola çıkarak şirketler kendi “6 Sigma”larını keşfederler, yazarlar. Manifestoları, vizyonlarıyla yan yana oturtur ve kullanırlar.

Sanatçılıkta emeklilik diye bir şey yok. Onun yerine var oldukça üretmek söz konusu... Sizin gelecek planlarınız nedir? Ali Poyrazoğlu’yu yeni ve farklı projelerde de görecek miyiz?

Evet, beni yeni projelerde göreceksiniz. Üç aydır büyük bir ilaç firması için internet üzerinden sosyal sorumluluk projesi yapıyorum. Bu proje benim

Değişik alanların bilgilerini birbirlerine değdirdiğimden dolayı her meslek dalında kapıyı aralayıp içeriye girip orada var olabilme şansım var. Bundan vazgeçmek istemem ve bu yüzden bütün pasaportlarımı taşımak isterim.

hayalimdi ve rüya bir proje oldu. Hazırladığım “Hayata Dair” adlı koçluk yayını şimdilik sadece Türkiye’deki 70 bine yakın sağlık çalışanına internet üzerinden gönderiliyor. Doktorlar, eczacılar, eczane çalışanları, hastane çalışanları, hasta bakıcılar, tıp öğrencileri haftada iki kere benim onlara 10’ar dakikalık hazırladığım yaşam

koçluğu videolarını izliyorlar. Bugüne kadar bu çalışma ile aşağı yukarı 50 milyon dokunuşla izlendim. Bu proje bir yıl boyunca devam edecek ve şu ana kadarki neticeden çok memnunuz.

Bu sene tiyatrodaki “Küçük Prens” kitabından yola çıkarak hazırladığım “Küçük Prens Bana Dedi Ki” adlı bir eseri oynuyorum. Bu projenin bir parçası olarak Borusan Filarmoni Orkestrası ile çalışıyorum ve “Küçük Prens” kitabının yazarı Antoine de Saint-Exupéry’nin bu romanı yazar-ken dinlediği ve kemanla çaldığı müziklerin bulunduğu Rachel Portman’ın “Küçük Prens” operasından bölümleri yönetiyorum.

Bunun dışında anılarımı yazıyorum. Adı “Aynayı Tuttum Yüzüme” olacak. Onu bitirebilsem bu sene birinci cilt çıkabilir. Biri İngilizce olmak üzere birkaç oyun hazırlıyorum. İngilizce oyunumu bir süre Türkiye’de oynadıktan sonra yurtdışında oynamaya devam edeceğim.

Güçlü Bir Hafıza Küçük İpuçlarında

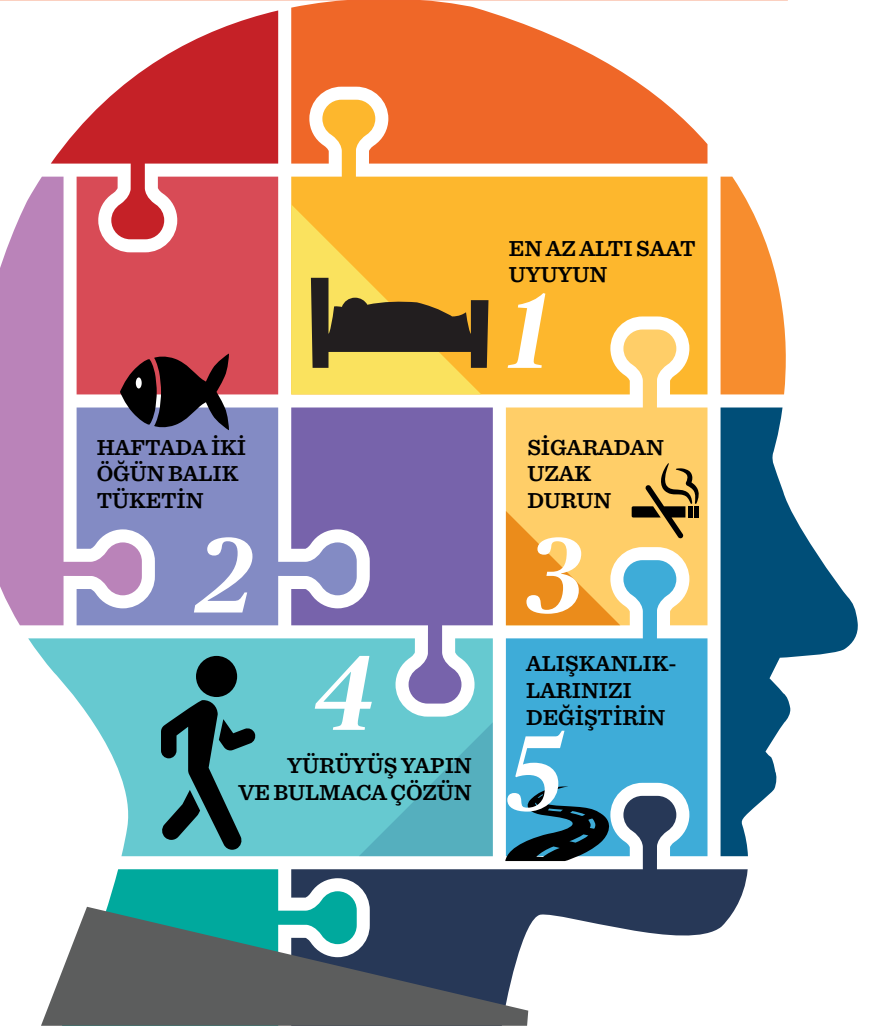
İŞ YERİNDE YENİ TANIŞTIĞINIZ İNSANLARIN İSİMLERİNİ HATIRLAMAKTA GÜÇLÜK ÇEKERKEN, KENDİNİZİ GÜNLERDİR ÜZERİNDE ÇALIŞTIĞINIZ PROJENİN AYRINTILARINI DAHİ HATIRLAMAZ HALDE Mİ BULUYORSUNUZ? GÜN BOYUNCA BİRÇOĞUMUZ HATIRLAMA VE ODAKLANMA PROBLEMİ YAŞIYOR. GÜNLÜK HAYATINIZDA BAZI DEĞİŞİKLİKLERE GİDEREK HAFIZANIZI GÜÇLENDİRMEK VE PERFORMANSINIZI ARTIRMAK SİZİN ELİNİZDE.

01 Zihinsel performansınızı artırmak için günde altı saatten daha az uyumamak gerekiyor. Uykusuzluk ve uyku apnesi gibi problemler, gün içinde daha yorgun hissetmenize neden oluyor ve hatırlamanızı zorlaştırıyor.

02 Sebze, meyve, tam tahıllar ve balık tüketimi beyin fonksiyonlarını olumlu yönde etkiliyor. Haftada iki öğün balık tüketmek ve ara öğün atıştırmalıklarını çilek ve kuruyemiştenden yana kullanmak düşünce akışınızı hızlandırıyor.

03 Sigara içenlerde hemoglobinin oksijen taşıma kapasitesi azalıyor ve beyin yeterli oksijen alamaması sonucu, beyin fonksiyonlarında zayıflama oluyor.

04 Haftada en az üç gün düzenli olarak yürümek, beyinde kan akışının hızlanmasını sağlıyor ve zihin fonksiyonlarını artırıyor. Fiziksel egzersizlerin dışında zihinsel egzersizler yapmak da önemli. Kitap okumak, bulmaca çözmek ya da bir müzik aleti çalmak gibi yeni şeyler öğrenen düzenli aktivitelerde bulunmak da zihinsel egzersiz yerine geçiyor.

05 Hafızayı güçlendirmek için bazı alışkanlıklarınızı bırakarak beyninizi uyarmanız gerekiyor. Evinize daha evvel kullanmadığınız bir yoldan gitmek, saçınızı tararken ya da dişinizi fırçalarken sürekli kullanılan el yerine arada diğer elinizi kullanmak bile hafızanızı güçlendirebilir.

ÇALIŞMAK İSTEDİĞİMİZ YETENEK ARAMIZDA!

KOÇ TOPLULUĞU İÇERİSİNDEKİ İŞ FIRSATLARINI, YİNE KENDİ BÜNYEMİZDEKİ
YETENEKLİ ÇALIŞANLARIMIZLA DEĞERLENDİRMEK İSTİYORUZ. FIRSATLARI
YAKINDAN TAKİP ETMEK VE İNCELEMELİK İÇİN TÜM KOÇ TOPLULUĞU ÇALIŞANLARINI
KENDİLERİNE ÖZEL

KoçKariyerim'e bekliyoruz

Brooks Brothers

THE ORIGINAL AMERICAN BRAND

ZORLU CENTER ISTANBUL - AKASYA ACIBADEM

BROOKSBROTHERS.COM

NEW YORK

LONDON

PARIS

MILAN

ROME

MADRID

MOSCOW

SHANGHAI

TOKYO

HONG KONG